

หลักสูตรสถานศึกษา

ระดับปฐมวัย

ปีการศึกษา ๒๕๖๘

โรงเรียนบ้านเขาแหลม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๑
สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศโรงเรียนบ้านเขาแหลม
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
โรงเรียนบ้านเขาแหลม

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านเขาแหลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๑ สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ สอนนโยบาย คุณธรรมนำความรู้ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่นและสังคม ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

โรงเรียนบ้านเขาแหลม ได้ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ ๑๒๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โรงเรียนบ้านเขาแหลม ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เป็นต้นไป ทั้งนี้ หลักสูตรโรงเรียนได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ ๑๓ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรโรงเรียน ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(ลงชื่อ)

(นายอานนท์ คงเกตุ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาแหลม

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศให้สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๑๒๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยนำหลักสูตรนี้ไปใช้ และปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็ก และสภาพท้องถิ่น

โรงเรียนบ้านเขาแหลม จึงได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นแกนหลักเพื่อกำหนดการจัดทำโครงสร้างและสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ซึ่งในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาครั้งนี้ เป็นการสร้างหลักสูตรที่อาศัยการมีส่วนร่วมของนักเรียน คณะครู ผู้ปกครองและชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนไปสู่การจัดการประสบการณ์ ที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพครบทุกด้าน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัย พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติสืบไป

ขอขอบคุณ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรฉบับนี้ ให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมตามบริบทต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนบ้านเขาแหลม ตั้งแต่ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เป็นต้นไป

(ลงชื่อ)

(นายอานนท์ คงเกตุ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาแหลม

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
ประกาศโรงเรียนบ้านเขาแหลม เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๗	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	๑
วิสัยทัศน์	๑
หลักการ	๒
แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย	๓
หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๗ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐	
โรงเรียนบ้านเขาแหลม	
- คำขวัญโรงเรียน	๗
- เอกลักษณ์ของโรงเรียน	๗
- อัตลักษณ์ของโรงเรียน	๗
- ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านเขาแหลม	๗
- วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านเขาแหลม	๗
- พันธกิจ	๘
- เป้าหมาย	๘
- จุดหมาย	๘
- มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	๙
- การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี	๒๒
- การจัดประสบการณ์	๗๕
- โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย	๗๘
- การจัดกิจกรรมประจำวัน	๗๙
- ตารางกิจกรรมประจำวัน	๘๑
- สาระการเรียนรู้	๘๕
- การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านเขาแหลม	๙๓
- หลักสูตรด้านทุจริตในระดับปฐมวัย	๙๗
- การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และการเรียนรู้	๑๑๓
- การประเมินพัฒนาการ	๑๒๒

- การบริหารจัดการหลักสูตรปฐมวัย ๑๕๑
- การเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ๑๕๔
- การกำกับ ติดตาม ประเมินรายงาน ๑๕๕
- ความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕๗
- ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย ๑๕๘

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง ๖ ปี บริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคน ให้เต็มตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิต ให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

วิสัยทัศน์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคน ให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพและเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
๒. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย
๓. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ
๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัยและมีความสุข
๕. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ของโรงเรียนบ้านเขาแหลม พัฒนาขึ้นบนแนวคิดหลักสำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยถือว่าการเล่นของเด็กเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภายใต้การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของสมองผ่านสื่อที่ต้องเอื้อให้ เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยครูจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวเด็กมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ทั้งนี้ หลักสูตรฉบับนี้มีแนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๑. แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก พัฒนาการของมนุษย์เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในตัวมนุษย์เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนตลอดชีวิต พัฒนาการของเด็กแต่ละคนจะมีลำดับขั้นตอนลักษณะเดียวกัน แต่อัตราและระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่าง ๆ อาจแตกต่างกันได้ขั้นตอนแรก ๆ จะเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาการขั้นต่อไป พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาแต่ละส่วนส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน เมื่อด้านหนึ่งก้าวหน้าอีกด้านหนึ่งจะก้าวหน้าตามด้วย ในทำนองเดียวกันถ้าด้านหนึ่งด้านใดผิดปกติก็จะทำให้ด้านอื่น ๆ ผิดปกติตามด้วย แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการด้านร่างกายอธิบายว่า การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กมีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อนสำหรับทฤษฎีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคมอธิบายว่า การอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความรักและความอบอุ่นเป็นพื้นฐานของความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กที่ได้รับความรักและความอบอุ่นจะมีความไว้วางใจในผู้อื่น เห็นคุณค่าของตนเอง จะมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นประชาธิปไตยและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญาอธิบายว่า เด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะ ซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุประสบการณ์ รวมทั้งค่านิยมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับ

๒. แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก การเล่นเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การเล่นอย่างมีจุดหมายเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานที่ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้ของเด็ก ขณะที่เด็กเล่นจะเกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันด้วย จาก

การเล่นเด็กจะมีโอกาสเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย ได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ผ่อนคลายอารมณ์และแสดงออกถึงตนเอง เรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เด็กจะรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้สังเกต มีโอกาสทำการทดลอง คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเอง การเล่นช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่งแวดล้อม และช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนั้นเด็กควรมีโอกาสเล่น ปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สิ่งแวดล้อมรอบตัวและเลือกกิจกรรมการเล่นด้วยตนเอง

๓. แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานของสมอง สมองเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญที่สุดในร่างกายของคนเรา เพราะการที่มนุษย์เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้นั้นต้องอาศัยสมองและระบบประสาทเป็นพื้นฐานการรับรู้ รับความรู้สึกจากประสาทสัมผัสทั้งห้า การเชื่อมโยงต่อกันของเซลล์สมองส่วนมากเกิดขึ้นก่อนอายุ ๕ ปี และปฏิสัมพันธ์แรกเริ่มระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ มีผลโดยตรงต่อการสร้างเซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อ โดยในช่วงสามปีแรกของชีวิต สมองเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมาก มีการสร้างเซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อขึ้นมามากมาย มีการสร้างไขมันหรือมันสมองหุ้มล้อมรอบเส้นใยสมองด้วย พอเด็กอายุ ๓ ปี สมองจะมีขนาด ๘๐ % ของสมองผู้ใหญ่ มีเซลล์สมองนับหมื่นล้านเซลล์ เซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อเหล่านี้ยังได้รับการกระตุ้นมากเท่าใด การเชื่อมต่อกันระหว่างเซลล์สมองยิ่งมีมากขึ้นและความสามารถทางการคิดยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น ถ้าหากเด็กขาดการกระตุ้นหรือส่งเสริมจากสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม เซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อที่สร้างขึ้นมากก็จะหายไป เด็กที่ได้รับความเครียดอยู่ตลอดเวลาจะทำให้ขาดความสามารถที่จะเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม ส่วนต่าง ๆ ของสมองเจริญเติบโตและเริ่มมีความสามารถในการทำหน้าที่ในช่วงเวลาต่างกัน

จึงอธิบายได้ว่าการเรียนรู้ทักษะบางอย่างจะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดเฉพาะในช่วงเวลาต่างกัน จึงอธิบายได้ว่าการเรียนรู้ทักษะบางอย่างจะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดเฉพาะในช่วงเวลาหนึ่งที่เรียกว่า “หน้าต่างของโอกาสการเรียนรู้” ซึ่งเป็นช่วงที่พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูและครูสามารถช่วยให้เด็กเรียนรู้และพัฒนาสิ่งนั้น ๆ ได้ดีที่สุด เมื่อพ้นช่วงนี้ไปแล้ว โอกาสนั้นจะฝีกยากหรือเด็กทำไม่ได้เลย เช่น การเชื่อมโยงวงจรประสาทของการมองเห็นและรับรู้ภาพจะต้องได้รับ การกระตุ้นทำงาน ตั้งแต่ ๓ หรือ ๔ เดือนแรกของชีวิตจึงจะมีพัฒนาการตามปกติ ช่วงเวลาของการเรียนภาษาคือ อายุ ๓ – ๔ ปีแรกของชีวิต เด็กจะพูดได้ชัดคล่องและถูกต้อง โดยการพัฒนาจากการพูดเป็น คำ ๆ มาพูดเป็นประโยคและเล่าเรื่องได้เป็นต้น

๔. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ทำให้สิ่งที่เป็นามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรมที่เด็กเข้าใจและเรียนรู้ได้ง่ายรวดเร็ว เพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง การใช้สื่อการเรียนรู้ต้องปลอดภัยต่อตัวเด็กและเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ และความต้องการของเด็กที่หลากหลาย สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยควรมีทั้งที่เป็นประเภท ๒ มิติ และหรือ ๓ มิติ ที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นสื่อเพื่อพัฒนาเด็ก ในด้านต่าง ๆ ให้ครบทุกด้าน ทั้งนี้ สื่อต้องเพื่อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อสำหรับเด็กปฐมวัยต้องเริ่มต้นจากสื่อของจริง ของจำลอง ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง และสัญลักษณ์ตามลำดับ

๕. แนวคิดเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรม เด็กเมื่อเกิดมาจะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งไม่เพียงแต่จะได้รับอิทธิพลจากการปฏิบัติแบบดั้งเดิมตามประเพณี มรดก และความรู้ของบรรพบุรุษ แต่ยังได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ ค่านิยมและความเชื่อของบุคคลในครอบครัวและชุมชนของแต่ละที่ด้วย บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่หรือแวดล้อมตัวเด็กทำให้เด็กแต่ละคนแตกต่างกันไป ครูจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวเด็ก มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ครูควรต้องเรียนรู้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนา เกิดการเรียนรู้และอยู่ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้อย่างราบรื่นมีความสุข เป็นการเตรียมเด็กไปสู่สังคมในอนาคตกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางความคิด ความเชื่อและวัฒนธรรม เช่นความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับประเทศเพื่อนบ้านเรื่องศาสนา ประเทศพม่า ลาว กัมพูชาก็จะคล้ายคลึงกับคนไทยในการทำบุญตักบาตร การสวดมนต์ ไหว้พระ การให้ความเคารพพระสงฆ์ การทำบุญเลี้ยงพระ การเวียนเทียนเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีเข้าพรรษาสำหรับประเทศมาเลเซีย บรูไน อินโดนีเซีย ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม จึงมีวัฒนธรรมแบบอิสลาม ประเทศฟิลิปปินส์ได้รับอิทธิพลจากคริสต์ศาสนา ประเทศสิงคโปร์และเวียดนามนับถือหลายศาสนา โดยนับถือลัทธินิยมตามแบบจีนเป็นหลัก เป็นต้น

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
โรงเรียนบ้านเขาแหลม

คำขวัญของโรงเรียน

“เรียนดี มีวินัย ก้าวไกลการศึกษา ร่วมพัฒนาชุมชน”

เอกลักษณ์ของโรงเรียน

“โรงเรียนวิถีพุทธ”

อัตลักษณ์ของโรงเรียน

“การฝึกทักษะอาชีพ”

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนบ้านเขาแหลม

โรงเรียนบ้านเขาแหลม จัดการศึกษาและพัฒนาเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี ให้เด็กมีพัฒนาการครบทุกด้านตามวัย อยู่บนพื้นฐานของการให้ความรัก ความอบอุ่น โดยมุ่งเน้นให้เด็กได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการเล่นได้ลงมือปฏิบัติจริง เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาส่งเสริมกระบวนการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับความสนใจของเด็ก มีนิสัยรักการอ่าน รักการค้นคว้า มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

วิสัยทัศน์การศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านเขาแหลม

โรงเรียนบ้านเขาแหลมจัดการศึกษาปฐมวัย มุ่งส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง โดยได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัยและสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

พันธกิจ

1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้ง ๔ ด้าน อย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ
2. พัฒนาครูและบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเล่นที่มีจุดหมายอย่าง
ต่อเนื่อง
3. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของเด็ก โดยนำหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เสริมสร้างพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เป้าหมาย

1. เด็กทุกคนมีสุขภาพจิตที่ดีเหมาะสมกับวัย
2. เด็กทุกคนมีพัฒนาการทุกด้านเหมาะสมกับวัย เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
3. เด็กทุกคนมีคุณธรรม จริยธรรมเหมาะสมกับวัย
4. เด็กทุกคนปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมบวรวิถีของความเป็นไทยนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
5. ครูทุกคนมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดี มีแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

จุดหมาย

โรงเรียนบ้านเขาแหลม มุ่งพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างสมดุลทุกด้านเต็มตามศักยภาพ ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดหมายสำคัญเมื่อ
เด็กจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

1. มีร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
2. มีสุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม
3. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง
มีความสุข
4. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน ๑๒ มาตรฐาน ประกอบด้วย

๑.พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสาน

สัมพันธ์กัน

๒.พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

๓.พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมใน

ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔.พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้

เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิด บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระเรียนรู้ใน การจัดประสบการณ์ กิจกรรมและประเมินพัฒนาการเด็ก โดยมีรายละเอียดของมาตรฐาน มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐาน ๕ ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี มี ๓ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และดื่มน้ำที่สะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดด้วยตนเอง	รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง
ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
นอนพักผ่อนเป็นเวลา	นอนพักผ่อนเป็นเวลา	นอนพักผ่อนเป็นเวลา
ออกกำลังกายเป็นเวลา	ออกกำลังกายเป็นเวลา	ออกกำลังกายเป็นเวลา

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัย เมื่อมีผู้ชี้แนะ	เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัย ด้วยตนเอง	เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
มี ๒ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
เดินตามแนวที่กำหนดได้	เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน	เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน
กระโดดสองขา ขึ้นลงอยู่กับที่ได้	กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสีย การทรงตัว	กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่าง ต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว
วิ่งแล้วหยุดเองได้	วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้	วิ่งหลบหลีก สิ่งกีดขวางได้ อย่างคล่องแคล่ว
รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	รับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง	รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ใช้มือ – ตาประสานสัมพันธ์กัน

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว	ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้	ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้
เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้	เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน
ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ ซม.ได้	ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ ซม.ได้	ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๕ ซม.ได้

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน ๗ ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข มี ๒ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์	แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
กล้าพูดกล้าแสดงออก	กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์	กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
แสดงความพอใจในผลงานตนเอง	แสดงความพอใจในผลงาน และความสามารถของตนเอง	แสดงความพอใจในผลงาน และความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว มี ๑ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออก ผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ	สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ	สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ
สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านเสียงเพลง ดนตรี	สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านเสียงเพลง ดนตรี	สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านเสียงเพลง ดนตรี
สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี	สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและ ดนตรี	สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม มี ๔ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเอง และสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการ สิ่งของของผู้อื่น เมื่อมีผู้ชี้แนะ	ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการ สิ่งของของผู้อื่น ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตา สัตว์เลี้ยง	แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตา สัตว์เลี้ยง	แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตา สัตว์เลี้ยง
แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น	แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น	แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๔ มีความรับผิดชอบ

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

๓. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน ๘ ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะในการดำเนินชีวิต มี ๓ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ	แต่งตัวด้วยตนเอง	แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว
รับประทานอาหารด้วยตนเอง	รับประทานอาหารด้วยตนเอง	รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๒ มีวินัยในตนเอง

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง	เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ ด้วยตนเอง	เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๓ ประหยัดและพอเพียง

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและ พอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและ พอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด และพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย มี ๒ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑ ดูแลรักษารักรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
มีส่วนร่วมดูแลรักษารักรชาติ สิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	มีส่วนร่วมดูแลรักษารักรชาติ สิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ดูแลรักษารักรชาติ สิ่งแวดล้อม ด้วยตนเอง
ทิ้งขยะได้ถูกที่	ทิ้งขยะได้ถูกที่	ทิ้งขยะได้ถูกที่

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ปฏิบัติตามมารยาทไทยได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	ปฏิบัติตามมารยาทไทยได้ ด้วยตนเอง	ปฏิบัติตามมารยาทไทยได้ ตามกาลเทศะ
กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ เมื่อผู้ชี้แนะ	กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ ด้วยตนเอง	กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ ด้วยตนเอง
หยุดยืนเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและ เพลงสรรเสริญพระบารมี	ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและ เพลงสรรเสริญพระบารมี	ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมใน
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มี ๓ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก ที่แตกต่างไปจากตน	เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก ที่แตกต่างไปจากตน	เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก ที่แตกต่างไปจากตน

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
เล่นร่วมกับเพื่อน	เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อน เป็นกลุ่มได้	เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อน อย่างมีเป้าหมาย
ยืมหรือทักทายผู้ใหญ่หรือบุคคล ที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ยืมหรือทักทายผู้ใหญ่หรือบุคคล ที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	ยืมหรือทักทายผู้ใหญ่หรือบุคคล ที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ด้วยตนเอง	ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
ยอมรับการประนีประนอม แก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ประนีประนอม แก้ไขปัญหา โดยปราศจากการใช้ความรุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ประนีประนอม แก้ไขปัญหา โดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน ๙ ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มี ๒ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ	เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง	เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๒ อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน	อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด	อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
เขียนขีดเขียน อย่างมีทิศทาง	เขียนคล้ายตัวอักษร	เขียนชื่อของตนเอง ตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ มี ๓ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
บอกลักษณะของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	จับคู่หรือเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	จับคู่หรือเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบสองลักษณะขึ้นไป

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด (ต่อ)

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
คัดแยกสิ่งต่างๆตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆโดยใช้ อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์	จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆโดยใช้ ตั้งแต่สองลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์
เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๓ ลำดับ	เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๔ ลำดับ	เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๕ ลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือ การกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ระบุสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น ในเหตุการณ์หรือการกระทำ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและ ผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือ การกระทำด้วยตนเอง
คาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่ อาจจะเกิดขึ้น	คาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่ อาจจะเกิดขึ้นหรือมีส่วนร่วม ในการลงความเห็นจากข้อมูล	คาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่ อาจจะเกิดขึ้นหรือมีส่วนร่วม ในการลงความเห็นจากข้อมูล อย่างมีเหตุผล

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ	ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและเริ่มเรียนรู้ ผลที่เกิดขึ้น	ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและยอมรับผล ที่เกิดขึ้น
แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	ระบุปัญหา และ แก้ปัญหาโดย ลองผิดลองถูก	ระบุปัญหาร่างทางเลือก และ เลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มี ๒ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสาร ความคิดความรู้สึกของตนเอง	สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมีการ ดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิม หรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเองโดยมีการดัดแปลง และแปลกใหม่จากเดิมหรือ มีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของตนเอง	เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลาย หรือแปลกใหม่	เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

มี ๒ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือ ตัวหนังสือที่พบเห็น	สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียน สื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำ อย่างต่อเนื่อง
กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม ตั้งแต่ต้นจนจบ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ	ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการของตนเอง	ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ด้วยตนเอง
ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ๑ - ๓ ปี การศึกษาโดยประมาณ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าสถานศึกษาหรือสถาบันพัฒนาเด็กปฐมวัย เวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยขึ้นอยู่กับสถานศึกษาแต่ละแห่ง โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วันต่อ ๑ ปีการศึกษา ในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง โดยสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสถาบันพัฒนาเด็กปฐมวัย

สาระการเรียนรู้รายปี

การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี

พัฒนาการ ด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว (๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์
๑.๒ มีสุขภาพอนามัยสุขนิสัยที่ดี	๑.๒.๑ ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว (๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน (๒) การประกอบอาหารไทย	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -อาหารที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ - อาหารหลัก ๕ หมู่ - การรับประทานอาหาร - การมีเจตคติที่ดีต่อการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ - มารยาทในการรับประทานอาหาร

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	๑.๒.๒ ล้างมือก่อน รับประทานอาหารและ หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๒ ล้างมือก่อน รับประทานอาหารและ หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง	๑.๒.๒ ล้างมือก่อน รับประทานอาหารและ หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง	๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพ อนามัยส่วนตัว (๑) การปฏิบัติตนตาม สุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีใน กิจวัตรประจำวัน ๑.๑.๔ การรักษาความ ปลอดภัย (๑) การปฏิบัติให้ปลอดภัย ในกิจวัตรประจำวัน (๒)การฟังนิทานเรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการ ป้องกันและรักษาความ ปลอดภัย (๓) การช่วยเหลือตนเองใน กิจวัตรประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย และการรักษาความ ปลอดภัย - วิธีระวังรักษาร่างกายให้ สะอาดและมีสุขอนามัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพ อนามัยส่วนตัว (๑) การปฏิบัติตนตาม สุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีใน กิจวัตรประจำวัน (๕) การเล่นเครื่องเล่น สนามอย่างอิสระ ๑.๑.๕ การตระหนักรู้ เกี่ยวกับร่างกายตนเอง (๑)การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตัวเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (๒) การเคลื่อนไหวข้าม สิ่งกีดขวาง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - ประโยชน์ของการนอน หลับพักผ่อน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	๑.๒.๔ ออกกำลังกาย เป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกาย เป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกาย เป็นเวลา	๑.๑.๑ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ (๑)การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒)การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓)การเคลื่อนไหวพร้อม วัสดุอุปกรณ์ (๔)การเคลื่อนไหวที่ใช้ การประสานสัมพันธ์ของ การใช้การเนื้อใหญ่ (๕) การเล่นเครื่องเล่น สนามอย่างอิสระ ๑.๑.๕ การตระหนักรู้ เกี่ยวกับร่างกายตนเอง (๑)การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตัวเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (๒) การเคลื่อนไหวข้าม สิ่งกีดขวาง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - ประโยชน์ของการออก กำลังกาย - การเล่นเครื่องเล่นสนาม อย่างถูกวิธี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๓ รักษาความปลอดภัย ของตนเองและผู้อื่น	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรม อย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรม อย่างปลอดภัยด้วยตนเอง	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่าง ปลอดภัย	๑.๑.๔ การรักษาความ ปลอดภัย (๑) การปฏิบัติให้ปลอดภัย ในกิจวัตรประจำวัน (๒) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการ ป้องกันและรักษาความ ปลอดภัย (๓) การเล่นเครื่องเล่น อย่างปลอดภัย (๔) การเล่นบทบาทสมมุติ เหตุการณ์ต่างๆ	ตัวเด็ก - การรักษาความปลอดภัย ของตนเองและการปฏิบัติ ต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัยใน ชีวิตประจำวัน - การปฏิบัติตนอย่าง เหมาะสม เมื่อเจ็บป่วย - การระวังภัยจากคนแปลก หน้าและอุบัติเหตุต่างๆ

พัฒนาการ ด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้	๒.๑.๑ เดินตามแนวที่กำหนดได้ ๒.๑.๒ กระโดดสองขา ขึ้นลงอยู่กับที่ได้	๒.๑.๑ เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกาง ๒.๑.๒ กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสีย การทรงตัวแขน	๒.๑.๑ เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน ๒.๑.๒ กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว	๑.๑.๑ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ (๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้ประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ (๕) การเล่นเครื่องเล่นสนามอิสระ ๑.๑.๑ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ (๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - สามารถเคลื่อนไหวโดยควบคุมร่างกายไปในทิศทาง ระดับและพื้นที่ต่างๆ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว ประสาน สัมพันธ์ และทรงตัวได้				(๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุ อุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้ประสาน สัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ (๕) การเล่นเครื่องเล่นสนาม อิสระ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัว เด็ก - สามารถเคลื่อนไหว ร่างกายโดยควบคุมให้ อยู่กับที่

	๒.๑.๓ วิ่งแล้วหยุดได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง ได้อย่างคล่องแคล่ว	๑.๑.๑ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๑.๑.๕ การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง (๑) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (๒) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - สามารถเคลื่อนไหวโดยการควบคุมร่างกายไปในทางทิศทาง ระดับและพื้นที่ต่างๆ
--	-----------------------	---------------------------------	---	--	---

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว ประสาน สัมพันธ์ และทรงตัวได้	๒.๑.๔ รับลูกบอลโดยใช้มือ และลำตัวช่วย	๒.๑.๔ รับลูกบอลโดยใช้มือ ทั้งสองข้าง	๒.๑.๔ รับลูกบอลที่กระดอน ขึ้นจากพื้นได้	๑.๑.๑ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ (๒) การเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อม วัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้ ประสานสัมพันธ์ของการใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ ๑.๑.๕ การตระหนักรู้ เกี่ยวกับร่างกายตนเอง (๑) การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตนเองไปในทาง ทิศทาง ระดับ และพื้นที่	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - สามารถเคลื่อนไหวโดย การควบคุมร่างกายไป ในทางทิศทาง ระดับและ พื้นที่ต่างๆ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๒ ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้	๑.๑.๒ การใช้ก้ามเขมือเล็ก (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การกำกับตนเอง - การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น
	๒.๒.๒ เขียนรูปร่างกลม ตามแบบได้	๒.๒.๒ เขียนรูปสี่เหลี่ยม ตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	๒.๒.๒ เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	๑.๑.๒ การใช้ก้ามเขมือเล็ก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การกำกับตนเอง - การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น
	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ เซนติเมตร ได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ เซนติเมตร ได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๕ เซนติเมตร ได้	๑.๑.๒ การใช้ก้ามเขมือเล็ก (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การกำกับตนเอง - การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น

พัฒนาการ ด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม	๑.๒.๒ การเล่น (๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกที่เหมาะสม
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออก	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	๑.๒.๑ สุนทรียภาพ ดนตรี (๑) การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดง ปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี (๒) การเล่นเครื่องเล่นดนตรีประกอบจังหวะ (๓) การเคลื่อนไหวตาม	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				เสียงเพลง ดนตรี (๔) การเล่นบทบาทสมมติ ๑.๒.๓ คุณธรรมจริยธรรม (๓) การร่วมสนทนาและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิง จริยธรรม ๑.๒.๔ การแสดงออกทาง อารมณ์ (๑) การพูดสะท้อน ความรู้สึกของตนเอง และ ผู้อื่น (๒) การเล่นบทบาทสมมติ (๓) การเคลื่อนไหวตาม เสียงเพลง/ดนตรี (๔) การร้องเพลง	

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น	๑.๒.๕ การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตาม ความสามารถของตนเอง ๑.๒.๖ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (๑) การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง

พัฒนาการ ด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านงาน ศิลปะ ดนตรี และการ เคลื่อนไหว	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๑.๒.๑ สุนทรีภาพ ดนตรี (๕) การทำกิจกรรมศิลปะ ต่างๆ (๖) การสร้างสรรค์สิ่ง สวยงาม ๑.๒.๔ การแสดงออกทาง อารมณ์ (๕) การทำงานศิลปะ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - ความภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์ และความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและ แสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและ แสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและ แสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๑.๒.๑สุนทรีย์ภาพ ดนตรี (๑) การฟังเพลง การร้อง เพลงและการแสดงปฏิกิริยา โต้ตอบเสียงดนตรี (๒) การเล่นเครื่องดนตรี ประกอบจังหวะ ๑.๒.๔ การแสดงออกทาง อารมณ์ (๔) การร้องเพลง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การเคลื่อนไหวร่างกาย ประกอบเพลง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านงาน ศิลปะ ดนตรี และการ เคลื่อนไหว	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และ ดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และ ดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และ ดนตรี	๑.๒.๑ สุนทรีภาพ ดนตรี (๓) การเคลื่อนไหวตาม เสียงเพลง/ดนตรี (๔) การเล่นบทบาทสมมุติ ๑.๒.๔ การแสดงออกทาง อารมณ์ (๓) การเคลื่อนไหวตาม เสียงเพลง/ดนตรี	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การกำกับตนเองการเล่น และทำสิ่งต่างด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น

พัฒนาการ ด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต	๕.๑.๑ บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	๕.๑.๑ ขออนุญาต หรือ รอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๑.๑ ขออนุญาต หรือ รอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น ด้วยตนเอง	๑.๒.๑ สุนทรียภาพ คนตรี (๔) การเล่นบทบาทสมมติ ๑.๒.๓ คุณธรรมจริยธรรม (๒) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม ๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและ บทบาทสมาชิกของสังคม (๒) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - มีคุณธรรม จริยธรรม ความเมตตากรุณา - เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น - การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (การเข้าแถว) - พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม (ความรับผิดชอบต่อตนเอง)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				๑.๓.๕ การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น	
๕.๒ มีความกรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๑.๒.๑ สุนทรียภาพ คนตรี (๔) การเล่นบทบาทสมมุติ ๑.๒.๓ คุณธรรมจริยธรรม (๒) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - คุณธรรม จริยธรรม เรื่องความเมตตากรุณา - จิตต่อต้านการทุจริต (ความเอื้ออาทร)
	๕.๒.๒ แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ขี้นะ	๕.๒.๒ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ขี้นะ	๕.๒.๒ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง	๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม (๒) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - คุณธรรม จริยธรรม เรื่องมีน้ำใจ แบ่งปัน ช่วยเหลือ โตไปไม่โกง - จิตต่อต้านการทุจริต (การช่วยเหลือเพื่อน)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	๑.๒.๖ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (๑) การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ ๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - ความกตัญญู - การแสดงออกทางอารมณ์ - การแสดงมารยาทที่ดีในการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น - จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต (ความเอื้ออาทร)
๕.๔ มีความรับผิดชอบ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง	๑.๒.๕ การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - มุ่งมั่นในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ - ความภูมิใจในตนเอง - สะท้อนการรับรู้รู้สึกของตนเองและผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและ บทบาทสมาชิกของสังคม (๓) การให้ความร่วมมือใน การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ	- การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม (ทำงานที่ได้รับมอบหมาย) - ความละเอียดและความไม่ ทนต่อการทุจริต (ทำงานที่ได้รับมอบหมาย) - พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม (ความรับผิดชอบต่อตนเอง) (ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น)

พัฒนาการ ด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๖.๑ ช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน	๖.๑.๑ แต่งตัวโดยมีผู้ ช่วยเหลือ	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเอง	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเอง ได้อย่างคล่องแคล่ว	๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพ อนามัยส่วนตัว (๑) การปฏิบัติตนตาม สุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีใน กิจวัตรประจำวัน ๑.๑.๔ การรักษาความ ปลอดภัย (๑) การปฏิบัติตนให้ ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน ๑.๒.๕ การมีอัตลักษณ์ เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเอง มีความสามารถ (๑) การปฏิบัติกิจกรรม ต่างๆตามความสามารถของ ตนเอง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน -การแต่งกาย - การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม (การแต่งกาย)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหาร ด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหาร ด้วยตนเองอย่างถูกวิธี	๑.๓.๑ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และถูกวิธี -การแสดงมารยาทที่ดี - การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (การรับประทานอาหาร)
	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๖.๑.๓ ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง	๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว (๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๑.๑.๔ การรักษาความปลอดภัย (๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาด - สุขภาพอนามัยที่ดี โตไปไม่โกง - การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (การทำกิจวัตรประจำวัน)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๖.๒ มีวินัยในตนเอง	๖.๒.๑ เกือบของเล่นของใช้ เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๑ เกือบของเล่นของใช้ เข้าที่ด้วยตนเอง	๖.๒.๑ เกือบของเล่นของใช้ เข้าที่อย่างเรียบร้อย ด้วย ตนเอง	๑.๓.๒ การดูแลรักษา ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (๑) การมีส่วนร่วม รับผิดชอบดูแลรักษา สิ่งแวดล้อมทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียน ๑.๓.๕ การเล่นและทำงาน แบบร่วมมือร่วมใจ (๒) การเล่นและทำงาน ร่วมกับผู้อื่น (ด้านร่างกาย) ๑.๑.๒ การใช้กล้ามเนื้อเล็ก (๑) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส และสร้างสิ่งต่างๆจาก แท่งไม้	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การกำกับตนเอง การเล่น และทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น -การปฏิบัติตนเป็นสมาชิก ที่ดี - การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม (ของเล่น)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและ บทบาทสมาชิกของสังคม (๑) การร่วมกำหนด ข้อตกลงของห้องเรียน (๒) การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของห้องเรียน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ ดีของสังคมและโรงเรียน -การเคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น - การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม (การเข้าแถว)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๖.๓ ประหยัดและพอเพียง	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง ด้วยตนเอง	๑.๓.๑ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (๒) การปฏิบัติตนตาม แนวทางหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ๑.๓.๒ การดูแลรักษา ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (๒) การใช้วัสดุและสิ่งของ เครื่องใช้อย่างมีค่า (๔) การเพาะปลูกและดูแล ต้นไม้ (๕) การเลี้ยงสัตว์	ธรรมชาติรอบตัว -การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ รักษาธรรมชาติสมบัติ - เศรษฐกิจพอเพียง - จิตพอเพียงต่อการ ทุจริต (ความพอเพียง) (การใช้กระดาษ)

พัฒนาการ ด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยตนเอง	๑.๓.๒ การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(๑) การมีส่วนร่วม ดูแลรักษาสีสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน (๔) การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้ (๖) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน	ธรรมชาติรอบตัว -การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและรักษาสาธารณะสมบัติ - พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม (ความรับผิดชอบต่อตนเอง) (ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	๑.๓.๒ การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑) การมีส่วนร่วม ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน (๒) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน (๖) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน	ธรรมชาติรอบตัว -การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและรักษาสาธารณะสมบัติ - การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (การใช้น้ำ ไฟฟ้า กระดาษ การทิ้งขยะ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๗.๒ มีมารยาทตาม วัฒนธรรมไทยและรัก ความเป็นไทย	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้ด้วยตนเอง	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้ตาม กาลเทศะ	๑.๓.๓ การปฏิบัติตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นและ ความเป็นไทย (๒) การปฏิบัติตนตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัย และประเพณีไทย	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การปฏิบัติตนเป็นสมาชิก ที่ดีของครอบครัวและ โรงเรียน -การมีมารยาทที่ดี
	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณ และขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณ และขอโทษด้วยตนเอง	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณ และขอโทษด้วยตนเอง	๑.๒.๔ การแสดงออกทาง อารมณ์ (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น ด้านสังคม ๑.๓.๖ การแก้ปัญหาความ ขัดแย้ง (๑) การมีส่วนร่วมในการ เลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาความขัดแย้ง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การเคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น รู้จักการแสดง ความคิดเห็นของตนเองและ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (๑)การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน	
	๗.๒.๓ หยุดยี่นเมื่อได้ยี่นเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยี่นเมื่อได้ยี่นเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยี่นตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๑.๓.๓ การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย (๑) การเล่นบทบาทสมมติ การปฏิบัติตนในความเป็นไทย (๒) การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก -สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย -การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย

พัฒนาการ ด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๑.๓.๕ การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำงานศิลปะแบบร่วมมือ ๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน -การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น -การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	๘.๒.๑ เล่นร่วมกับเพื่อน	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย	๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและ บทบาทสมาชิกของสังคม (๓) การให้ความร่วมมือใน การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก -มีปฏิสัมพันธ์ใน ชีวิตประจำวัน
				๑.๓.๕ การเล่นและทำงาน แบบร่วมมือร่วมใจ (๒) การเล่นและทำงาน ร่วมกับผู้อื่น ๑.๓.๗ การยอมรับในความ เหมือนและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรม ร่วมกับกลุ่มเพื่อน	- จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต (ความโปร่งใส)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๘.๒.๒ ยืมหรือทักทาย ผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคย ได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๒.๒ ยืมทักทายหรือ พูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่ คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	๘.๒.๒ ยืมทักทายหรือ พูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่ คุ้นเคยได้เหมาะสมกับ สถานการณ์	๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและ บทบาทสมาชิกของสังคม (๓) การให้ความร่วมมือใน การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๑.๓.๕ การเล่นและทำงาน แบบร่วมมือร่วมใจ (๑) การร่วมสนทนาและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก -มีปฏิสัมพันธ์ใน ชีวิตประจำวัน
๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นใน การเป็นสมาชิกที่ดีของ สังคม	๘.๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้าง ข้อตกลงและปฏิบัติตาม ข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้าง ข้อตกลงและปฏิบัติตาม ข้อตกลงด้วยตนเอง	๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและ บทบาทสมาชิกของสังคม (๑) การร่วมกำหนดข้อตกลง ของห้องเรียน (๒) การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของห้องเรียน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ ดีของครอบครัวและ โรงเรียน -การเคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น -การรู้จักแสดงความคิดเห็น ของตนเองและรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
					โตไปไม่โกง - การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม (การคิดแยกแยะ)
	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตามมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตามได้ด้วยตนเอง	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และ ผู้ตามได้เหมาะสมกับ สถานการณ์	๑.๓.๕ การเล่นและทำงาน แบบร่วมมือร่วมใจ (๑) การร่วมสนทนาและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒)การเล่นและทำงาน ร่วมกับผู้อื่น	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -เคารพสิทธิของตนเองและ ผู้อื่น -การตระหนักรู้เกี่ยวกับ ตนเอง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นใน การเป็นสมาชิกที่ดีของ สังคม	๘.๓.๓ ยอมรับการ ประนีประนอมแก้ไขปัญหา เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอมแก้ไข ปัญหาโดยปราศจากการใช้ ความรุนแรงเมื่อมี ผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอมแก้ไข ปัญหาโดยปราศจากการใช้ ความรุนแรงด้วยตนเอง	๑.๓.๖ การแก้ปัญหาความ ขัดแย้ง (๑) การมีส่วนร่วมในการ เลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒)การมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาความขัดแย้ง ๑.๓.๗ การยอมรับในความ เหมือนและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล (๑)การเล่นหรือทำกิจกรรม ร่วมกับกลุ่มเพื่อน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การสะท้อนการรับรู้อารมณ์ และความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น -การแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกอย่าง เหมาะสม - จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต (ความโปร่งใส) (ความมุ่งไปข้างหน้า)

พัฒนาการ ด้านสติปัญญา
มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่ฟังประสงค์			ตัวอย่างสาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๙.๑ สนทนาได้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาได้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาได้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง	๑.๔.๑ การใช้ภาษา (๑) การฟังเสียงต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม (๒) การฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง (๓) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บท ร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่างๆ (๔) การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกและความต้องการ (๕) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องราวกับตนเอง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก - บุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิด - สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน - แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน - แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น - สัญลักษณ์ของชาติไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			ตัวอย่างสาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				(๖) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ (๗) การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่างๆ (๘) การรจกหะที่เหมาะสมในการพูด (๙) การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการ สื่อสาร	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายในชีวิตประจำวัน ท้องถิ่น - การละเล่น การแสดง ท้องถิ่น (รำโต รำกึ่งกะหล่ำ รำไต ก้ำแลว ก้ำลาย)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			ตัวอย่างสาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๙.๑.๒ เล่าเรื่องด้วย ประโยคสั้นๆ	๙.๑.๒ เล่าเรื่องเป็น ประโยคอย่างต่อเนื่อง	๙.๑.๒ เล่าเป็นเรื่องราว อย่างต่อเนื่อง	๑.๔.๑ การใช้ภาษา (๖) การอธิบายเกี่ยวกับ สิ่งของเหตุการณ์และ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ (๙) การพูดเรียงลำดับคำเพื่อ ใช้ในการสื่อสาร	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก - บุคคลต่างๆที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิด - สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน - แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน - แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ท้องถิ่น - การละเล่น การแสดงท้องถิ่น (รำโต รำกึ่งกะหล่ำ รำโต ก้าแลว ก้าลาย)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			ตัวอย่างสาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๙.๒ อ่านเขียนภาษา และสัญลักษณ์ได้	๙.๒.๑ อ่านภาพและ พูดข้อความด้วย ภาษาของตน	๙.๒.๑ อ่านภาพสัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้ง ชี้หรือกวาดตามอง ข้อความตามบรรทัด	๙.๒.๑ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วย การชี้หรือกวาดตามอง จุดเริ่มต้นและจุดจบ ของข้อความ	๑.๔.๑ การใช้ภาษา (๑๐) การอ่านหนังสือ ภาพ นิทานหลากหลาย ประเภท/รูปแบบ (๑๑) การอ่านอย่างอิสระ ตามลำพัง การอ่าน รวมกันการอ่าน โดยผู้ ชี้แนะ (๑๒) การเห็นแบบอย่าง ของผู้อ่านที่ถูกต้อง (๑๓) การสังเกตทิศ ทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การรู้จักประวัติความเป็นมาของ ตนเองและครอบครัว เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก - ครอบครัว - บุคคลต่างๆที่เกี่ยวข้องสถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน - สัญลักษณ์ของชาติไทย สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - การใช้หนังสือและตัวหนังสือ - การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายใน ชีวิตประจำวัน ท้องถิ่น - การละเล่น การแสดงท้องถิ่น (รำโต รำกิ่งกะหล่ำ รำโต ก้าแลว ก้าลาย)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			ตัวอย่างสาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๙.๒ อ่านเขียนภาษาและ สัญลักษณ์ได้				(๑๔) การอ่านและชี้ข้อความ โดย กวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไป ขวา จากบนลงล่าง (๑๕) การสังเกตตัวอักษรในชื่อของ ตน หรือคำคุ้นเคย (๑๖) การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบ เป็นคำ ผ่านการอ่านหรือเขียนของ ผู้ใหญ่ (๑๗) การคาดเดาคำวลี หรือประโยค ที่มีโครงสร้างซ้ำๆกันจากนิทาน เพลง คำคล้องจอง	

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๙.๒.๒ เขียนขีดเขียน อย่างมีทิศทาง	๙.๒.๒ เขียนคล้าย ตัวอักษร	๙.๒.๒ เขียนชื่อของตนเอง ตามแบบ เขียนข้อความ ด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง	๑.๔.๑ การใช้ภาษา (๑๖) การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบ เป็นคำ ผ่านการอ่านหรือ เขียน ของผู้ใหญ่ (๑๘) การเล่นเกมทางภาษา (๑๙) การเห็นแบบอย่างของการ เขียนที่ถูกต้อง (๒๐) การเขียนรวมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ (๒๑) การเขียนคำที่มีความหมายกับ ตัวเด็ก/คำคุ้นเคย (๒๒) การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อ สื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - ชื่อ – นามสกุล สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - การใช้หนังสือและตัวหนังสือ - การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายในชีวิตประจำวัน

พัฒนาการ ด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะ และ ส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑.๔.๑ การใช้ภาษา (๖) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของ สิ่งต่างๆ ๑.๔.๒ การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผลการตัดสินใจและแก้ปัญหา (๑)การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม (๒)การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม (๕) การคิดแยก การจัดกลุ่มและจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - รูปร่าง หน้าตา อวัยวะต่างๆ ธรรมชาติรอบตัว - ชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ ๒ ลักษณะขึ้นไป	๑.๔.๒ การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผลการตัดสินใจและแก้ปัญหา (๔) การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่างๆ (๑๓)การจับคู่ การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับต่างๆ ตามลักษณะความยาวความสูง น้ำหนัก ปริมาณ	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ขนาด รูปร่าง - การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับสิ่งต่างๆตามลักษณะความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร
	๑๐.๑.๓ คัดแยกสิ่งต่างๆตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อย ๑ ลักษณะเป็นเกณฑ์	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ ๒ ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์	๑.๔.๒ การรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา (๕) การคัดแยก การจัดกลุ่มและจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่างรูปทรง (๖) การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์และการแยกชิ้นส่วน (๑๐) การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ	ธรรมชาติรอบตัว - ดินน้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - รู้จักชื่อ ลักษณะ สีขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับ สิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๓ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับ สิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๔ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับ สิ่งของและเหตุการณ์ อย่างน้อย ๕ ลำดับ	๑.๔.๒ การรวบยอด การคิดเชิง เหตุผล การตัดสินใจและ แก้ปัญหา (๙) การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ จำนวนของสิ่งต่างๆ (๑๑)การบอกและแสดงอันดับ สิ่งต่างๆ (๑๓)การจับคู่ การเปรียบเทียบและ การเรียงลำดับสิ่งต่างๆ ตามลักษณะ ความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร (๑๔) การบอกและเรียงลำดับ กิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา (๑๕)การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับ เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -การจับคู่ การเปรียบเทียบและ การเรียงลำดับต่างๆ ตาม ลักษณะความยาวความสูง น้ำหนัก ปริมาณ - ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	๑๐.๒.๑ ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น	๑๐.๒.๑ ระบุสาเหตุ หรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น หรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	๑๐.๒.๑ อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง ๑๐.๒.๒ คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	๑.๔.๒ การรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและ แก้ปัญหา (๑๕) การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน (๑๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ(๑๗) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล (๑๘) การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่าง ๑.๔.๒ การรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและ แก้ปัญหา (๑๗) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล (๑๘) การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผลมีเหตุผล	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม -การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทางและระยะทางของสิ่งต่างๆด้วยการกระทำ -การคิดแยกแยะ ธรรมชาติรอบตัว - ดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ สิ่งต่างๆรอบตัว - ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆรอบตัว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ (๒)การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ (๓)การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัย (๔)การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆและแผนภูมิอย่างง่าย	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆและแผนภูมิ อย่างง่าย
๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น	๑.๓.๖การแก้ปัญหาความขัดแย้ง (๑)การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา ๑.๔.๒ การรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและ แก้ปัญหา (๑๘) การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมื่ออย่างมีเหตุผล (๑๙) การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา	ธรรมชาติรอบตัว - ดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศกับธรรมชาติ - แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อม เด็กสิ่งต่างๆรอบตัว -การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๑๐.๓.๒ แก้ปัญหาโดย ลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหาและ แก้ปัญหาโดยลองผิด ลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหาสร้าง ทางเลือกและวิธี แก้ปัญหา	๑.๓.๖ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง (๑) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง ๑.๔.๒ การรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การ ตัดสินใจและ แก้ปัญหา (๑๓) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่อาจจะ เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล (๑๔) การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล อย่างมีเหตุผล (๑๕) การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการ แก้ปัญหา ๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหา ความรู้ (๑) การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ (๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อ สงสัย (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและ นำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - ส่วนประกอบ การ เปลี่ยนแปลงและ ความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่างๆรอบตัว - เวลา ประโยชน์และ การใช้งานสภาพ อากาศกับธรรมชาติ - แรงและพลังงานใน ชีวิตประจำวัน ที่ แวดล้อมเด็ก

พัฒนาการ ด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑.๒.๑ สุนทรียภาพ ดนตรี (๕) การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ (๖) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม ๑.๒.๔ การแสดงออกทางอารมณ์ (๕) การทำงานศิลปะ ๑.๓.๒ การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๓) การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้ว มาใช้ซ้ำหรือแปรรูป แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ๑.๔.๓ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (๑) การรับรู้และแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -การทำงานศิลปะ -ศิลปะสร้างสรรค์ -การเล่นิทาน -ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				(๒) การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่าน ภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และ ศิลปะ (๓) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่าง รูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย	
๑๑.๒ แสดงท่าทาง เคลื่อนไหว ตามจินตนาการ อย่างสร้างสรรค์	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหว ท่าทาง เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของ ตนเอง	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหว ท่าทาง เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของ ตนเองอย่างหลากหลาย หรือแปลกใหม่	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหว ท่าทาง เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของ ตนเองอย่างหลากหลาย และแปลกใหม่	๑.๑.๑ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสาน สัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ใน การขว้าง การจับ การโยน การเตะ ๑.๑.๕ การตระหนักรู้เกี่ยวกับ ร่างกายตนเอง (๑) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเอง ไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -เล่นิทาน บริหารร่างกายตาม เรื่องราวของนิทาน -การเล่นเรื่อง โดยมีอุปกรณ์ช่วย -เล่นิทาน แสดงท่าทางอิสระ ตามความต้องการ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				๑.๒.๑ สุนทรียภาพ ดนตรี (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ ดนตรี ๑.๓.๔ การแสดงออกทางอารมณ์ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ ดนตรี ๑.๔.๓ จินตนาการและความคิด สร้างสรรค์ (๒) การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่าน ภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และ ศิลปะ	

พัฒนาการ ด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	๑๒.๑.๑ สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	๑๒.๑.๑ สนใจซักถามเกี่ยวกับ สัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	๑๒.๑.๑ สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง	๑.๔.๑ การใช้ภาษา (๑) การฟังเสียงต่าง ๆ จากสิ่งแวดล้อม (๒) การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ (๓) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่างๆ (๔) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึกและความต้องการ (๑๐) การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท/รูปแบบ (๑๑) การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (๑๒) การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่างๆ เรื่องราวเกี่ยวข้องกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก -ชุมชน -แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน -แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ธรรมชาติรอบตัวเด็ก -พืช,สัตว์ -ดิน,น้ำ,ท้องฟ้า,สภาพอากาศ,ภัยธรรมชาติ -แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันที่แวดล้อมเด็ก

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			ตัวอย่างสาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				(๑๓) การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ (๑๔) การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตามอง บรรทัด จากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง (๑๕) การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย (๑๖) การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่าน หรือเขียนของผู้ใหญ่ (๒๐) การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ (๒๑) การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเอง/คำคุ้นเคย (๒๒) การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเอง อย่างอิสระ ๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -การใช้หนังสือและตัวหนังสือ -ยานพาหนะการคมนาคม -เทคโนโลยีและการสื่อสาร -การเล่านิทาน -ภาษาในชีวิตประจำวัน -การใช้หนังสือและตัวหนังสือ -กิจกรรมทางภาษาที่หลากหลาย ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ -มุมหนังสือ -มุมห้องสมุด -รักการอ่าน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ	๑.๓.๕ การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน ๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ (๑) การสำรวจสิ่งต่างๆและแหล่งเรียนรู้รอบตัว (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ (๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -สำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว -การใช้หนังสือและตัวหนังสือ -กิจกรรมผ่านการละเล่นพื้นบ้านต่าง ๆ -ศิลปะสร้างสรรค์ -ดนตรี -การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ -ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ -การเล่นบทบาทสมมติ -เล่นน้ำ เล่นทราย -เล่นบล็อก -เล่นก่อสร้าง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ ๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการของตนเอง ๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง ๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ	๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ (๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และแผนภูมิอย่างง่าย ๑.๔.๑ การใช้ภาษา (๔) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึกและความต้องการ ๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -ทักษะกระบวนการ วิทยาศาสตร์ -การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว -การแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน -ฝึกออกแบบ และสร้างชิ้นงาน -การตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัย ใคร่รู้ -กิจกรรมทางภาษาที่หลากหลาย -การแสดงบทบาทสมมติ -การใช้ภาษา -การสนทนา -การศึกษานอกสถานที่

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย จะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา กิจกรรมที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน อาจใช้ชื่อเรียกกิจกรรมแตกต่างกันไปในแต่ละโรงเรียน แต่ทั้งนี้ประสบการณ์ที่จัดจะต้องครอบคลุมประสบการณ์สำคัญที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และควรยืดหยุ่นให้มีสาระการเรียนรู้ที่เด็กสนใจ และสาระการเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนด เมื่อเด็กได้รับประสบการณ์สำคัญและทำกิจกรรมในแต่ละหัวเรื่องแล้ว เด็กควรจะมีแนวคิดตามที่ได้เสนอแนะในหลักสูตรสำหรับการนำแนวคิดจากนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการจัดประสบการณ์ ผู้สอนต้องทำความเข้าใจนวัตกรรมนั้น ๆ แต่ละนวัตกรรมจะมีจุดเด่นของตนเอง แต่โดยภาพรวมแล้ว นวัตกรรมส่วนใหญ่จะยึดเด็กเป็นสำคัญ การลงมือปฏิบัติจริงด้วยตัวเด็กจะเป็นหัวใจสำคัญในแต่ละนวัตกรรม ต่อไปนี้คือตัวอย่างนวัตกรรมที่เข้ามามีบทบาทในการศึกษาระดับปฐมวัย

การสอนแบบโครงการ (Project Approach) คือ การศึกษาสืบค้นลงลึกในเรื่องที่เด็กสนใจ หรือทั้งผู้สอนและเด็กสนใจ แบ่งเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะเริ่มต้นโครงการ ระยะพัฒนาโครงการ และระยะสรุปโครงการ ซึ่งในแต่ละระยะประกอบด้วย การอภิปราย การออกภาคสนาม การสืบค้น การนำเสนอ และจัดแสดง

การสอนภาษาโดยรวม/ธรรมชาติ (Whole Language) นวัตกรรมนี้มีปรัชญาความเชื่อว่าการสอนภาษาให้กับเด็กนั้น ต้องเป็นการสอนภาษาที่สื่อความหมายกับเด็ก ผู้สอนต้องเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน เด็กจึงจะเรียนรู้ภาษาได้ดีและเด็กควรอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยภาษาที่สื่อความหมาย มีการจัดสื่อเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการเล่นได้อย่างเป็นธรรมชาติที่สุด ไม่ใช้การทำแบบฝึกปฏิบัติ

การสอนตามแนวคิด วอลดอร์ฟ (Waldorf) แนวคิดนี้เชื่อว่า เด็กปฐมวัยเรียนรู้จากการเลียนแบบ ผู้สอน ผู้ปกครอง ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีกับเด็ก โรงเรียนต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่มีลักษณะคล้ายบ้านมากที่สุด จุดมุ่งหมายของวอลดอร์ฟ คือ ช่วยให้มีมนุษย์บรรลุศักยภาพสูงสุดที่ตนมี พัฒนามนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่ดี มีสังคมที่สมบูรณ์ โดยเน้นในเรื่องจิตวิญญาณ ความรู้สึก เน้นการสร้างเจตคติในตัวเด็ก เน้นสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ทำจากธรรมชาติ

การสอนตามแนวคิด นีโอ-ฮิวแมนนิส (Neo-Humanist) แนวคิดนี้เชื่อว่า เด็กเปรียบเสมือนกิ่งไม้อ่อน ๆ ที่ตัดได้ เพราะฉะนั้นจึงควรให้ความสนใจกับการศึกษาระดับปฐมวัยยิ่งกว่าการศึกษาระดับใด ๆ การจะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้นั้น เกิดจากศักยภาพ ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ ความมีน้ำใจ และวิชาการ กระบวนการเรียนรู้จะอาศัยหลัก ๔ ข้อ คือ คลื่นสมองต่ำ การประสานกันของเซลล์สมอง ภาพพจน์ต่อตนเอง และการให้ความรู้สึก

๑. หลักการจัดประสบการณ์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดหลักการจัดประสบการณ์ไว้ ดังนี้

- ๑.๑ จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง
- ๑.๒ เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
- ๑.๓ จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญ ทั้งกับกระบวนการและผลผลิต
- ๑.๔ จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์
- ๑.๕ ให้ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

๒. แนวการจัดประสบการณ์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์ไว้ ดังนี้

- ๒.๑ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือ เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- ๒.๒ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ คือ เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- ๒.๓ จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะและกระบวนการเรียนรู้
- ๒.๔ จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิดโดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
- ๒.๕ จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือ ในลักษณะต่าง ๆ กัน
- ๒.๖ จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก
- ๒.๗ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
- ๒.๘ จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

- ๒.๙ ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินผลพัฒนาการ
- ๒.๑๐ จัดรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำข้อมูลที่ได้รับมาไตร่ตรอง และใช้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

๓. การจัดกิจกรรมประจำวัน

๓.๑ หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๓.๑.๑ กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวันและยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น เด็ก ๔ - ๕ ขวบ มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ ๑๒ - ๑๕ นาที

๓.๑.๒ กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนาน เกินกว่า ๒๐ นาที

๓.๑.๓ กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ประมาณ ๔๐ - ๖๐ นาที

๓.๑.๔ กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่ม และผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม กิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกาย ควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
โรงเรียนบ้านเขาแหลม ปีการศึกษา ๒๕๖๓

ช่วงอายุ	อายุ ๓-๖ ปี	
สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ - ด้านร่างกาย - ด้านอารมณ์ จิตใจ - ด้านสังคม - ด้านสติปัญญา	สาระที่ควรเรียนรู้ - เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก - ธรรมชาติรอบตัว - สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
ระยะเวลาเรียน	ปีการศึกษาละ ๒ ภาคเรียน หรือ ๑๘๐ วัน/วันละ ๕-๖ ชั่วโมง	

การจัดกิจกรรมประจำวัน

ที่	กิจกรรมประจำวัน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ปี) เวลาเรียน (นาทิต/วัน)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ปี) เวลาเรียน (นาทิต/วัน)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ปี) เวลาเรียน (นาทิต/วัน)
๑	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	๒๐	๒๐	๒๐
๒	กิจกรรมเสริมประสบการณ์	๒๐	๒๐	๒๐
๓	กิจกรรมสร้างสรรค์	๒๐	๒๐	๒๐
๔	กิจกรรมเสรี	๔๐	๔๐	๔๐
๕	กิจกรรมกลางแจ้ง	๓๐	๓๐	๓๐
๖	เกมการศึกษา	๒๐	๒๐	๒๐
๗	ทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน - ตรวจสุขภาพ ไปห้องน้ำ - ดื่มนม - ล้างมือ ล้างเท้า - รับประทานอาหาร - นอนพักผ่อน - เก็บที่นอน ล้างหน้า แปรงฟัน	๑๐ ๑๐ ๑๐ ๕๐ ๑๒๐ ๑๐	๑๐ ๑๐ ๑๐ ๕๐ ๑๒๐ ๑๐	๑๐ ๑๐ ๑๐ ๕๐ ๑๒๐ ๑๐
รวม		๖ ชั่วโมง/วัน	๖ ชั่วโมง/วัน	๖ ชั่วโมง/วัน

๓.๒ ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน การเลือกจัดกิจกรรมในแต่ละวันต้องให้ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

๓.๒.๑ *การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่* เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหว และความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่าง ๆ จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

๓.๒.๒ *การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก* เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมต่อภาพ ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับซ้อนส้อม ใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

๓.๒.๓ *การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม* เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นมีความเชื่อมั่นกล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ เชื่อสัตย์ประหยัด มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและการปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือจึงควรจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่น ให้เด็กได้ตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม ตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวย

๓.๒.๔ *การพัฒนาสังคมนิสัย* เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จึงควรจัดให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น

๓.๒.๕ *การพัฒนาการคิด* เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทดลอง ศึกษานอกสถานที่ ประกอบอาหาร หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยอย่างหลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

๓.๒.๖ *การพัฒนาภาษา* เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านและบุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

๓.๒.๗ *การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์* เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก และความเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว โดยใช้กิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็กเล่นบทบาทสมมุติในมุมเล่นต่าง ๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้าง

๓.๓ *รูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวัน* การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน สามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละสถานศึกษาและชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สำหรับโรงเรียนวัดนาเหล่าบได้จัดทำตารางกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

ตารางกิจกรรมประจำวัน

เวลา	กิจกรรม
๐๗.๐๐ – ๐๘.๐๐ น.	- รับเด็กเป็นรายบุคคล
๐๘.๐๐ – ๐๘.๓๐ น.	- เคารพธงชาติ - สวดมนต์ - ตรวจสอบสุขภาพ / พาเด็กไปห้องน้ำ
๐๘.๓๐ – ๐๘.๔๐ น.	- ทำสมาธิ - กิจกรรมสนทนา ข้าว และเหตุการณ์
๐๘.๔๐ – ๐๙.๐๐ น.	- กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ
๐๙.๐๐ – ๐๙.๒๐ น.	- กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๐๙.๒๐ – ๑๐.๒๐ น.	- กิจกรรมสร้างสรรค์และเล่นตามมุมประสบการณ์
๑๐.๒๐ – ๑๐.๕๐ น.	- กิจกรรมกลางแจ้ง
๑๐.๕๐ – ๑๑.๐๐ น.	- ล้างมือ / เตรียมเข้าแถวไปโรงอาหาร
๑๑.๐๐ – ๑๑.๓๐ น.	- รับประทานอาหารกลางวัน / แปรงฟัน
๑๑.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	- กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (เล่า/ฟังนิทาน)
๑๒.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	- ทำสมาธิ / ไหว้พระ / นอนหลับพักผ่อน
๑๔.๐๐ – ๑๔.๑๕ น.	- เก็บที่นอนล้างหน้า
๑๔.๑๕ – ๑๔.๓๐ น.	- พัก (รับประทานอาหารว่าง)
๑๔.๓๐ – ๑๔.๔๕ น.	- กิจกรรมเกมการศึกษา
๑๔.๔๕ – ๑๕.๓๐ น.	- สรุปร / เตรียมตัวกลับบ้าน

๓.๓.๑ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง มาประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กวัยนี้ร่างกายกำลังอยู่ในระหว่างพัฒนาการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายยังไม่ผสมผสานหรือประสานสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ การเคลื่อนไหวของเด็กมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- ช้า ได้แก่ การคืบ คลาน
- เร็ว ได้แก่ การวิ่ง
- นุ่มนวล ได้แก่ การไหว้ การบิน
- ชิงชัง ได้แก่ การกระต๊อบเท้าตัง ๆ ตีกลองตัง ๆ
- ร่าเริงมีความสุข ได้แก่ การตบมือ หัวเราะ
- เศร้าโศกเสียใจ ได้แก่ สีหน้า ท่าทาง

ทิศทางการเคลื่อนไหว

- เคลื่อนไหวไปข้างหน้าและข้างหลัง
- เคลื่อนไหวไปข้างซ้ายและข้างขวา
- เคลื่อนตัวขึ้นและลง
- เคลื่อนไหวรอบทิศ

รูปแบบการเคลื่อนไหว

๑. การเคลื่อนไหวพื้นฐาน ได้แก่ การเคลื่อนไหวตามธรรมชาติของเด็ก มี ๒ ประเภท

๑.๑ การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ได้แก่ ตบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา ชันเข่า เคาะเท้า
เคลื่อนไหวมือและแขน มือและนิ้วมือ เท้าและปลายเท้า

๑.๒ การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ได้แก่ คลาน คืบ เดิน วิ่ง กระโดด ควบม้า ฯลฯ

๒. การเลียนแบบ มี ๔ ประเภท คือ

๒.๑ เลียนแบบท่าทางสัตว์

๒.๒ เลียนแบบท่าทางคน

๒.๓ เลียนแบบเครื่องยนต์กลไก และการเล่น

๒.๔ เลียนแบบปรากฏการณ์ธรรมชาติ

๓. การเคลื่อนไหวตามบทเพลง ได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือท่าทางประกอบเพลง

๔. การทำท่าทางกายบริหารประกอบเพลง หรือคำคล้องจอง

๕. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ การเคลื่อนไหวที่让孩子คิดสร้างสรรค์เอง อาจใช้นาฏศิลป์ การปั้นคำถาม หรือใช้อุปกรณ์ประกอบ

๖. การเล่นหรือการแสดงท่าทางตามคำบรรยาย เรื่องราว ได้แก่ การเคลื่อนไหวท่าทางตามจินตนาการจากเรื่องราวหรือคำบรรยายที่ผู้สอนเล่า

๗. การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อตกลง ได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือท่าทางตามสัญญา หรือคำสั่งตามที่ได้ตกลงไว้ก่อนเริ่มกิจกรรม

๘. การฝึกท่าทางเป็นผู้นำ ผู้ตาม ได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือท่าทางจากความคิดสร้างสรรค์ของเด็กเอง แล้วให้เพื่อนปฏิบัติตาม

๓.๓.๒ กิจกรรมสร้างสรรค์/กิจกรรมเสรี กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะ เช่น การเขียนภาพ การปั้น การฉีกปะ การตัดปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์ หรือวิธีการอื่นที่เด็กได้คิดสร้างสรรค์ กิจกรรมสร้างสรรค์ควรจัดให้เด็กทำทุกวัน โดยอาจจัดวันละ ๒ - ๓ กิจกรรม ให้เด็กเลือกทำอย่างน้อย ๑ - ๒ กิจกรรม ตามความสนใจ

กิจกรรมเสรีหรือการเล่นตามมุม เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอิสระตามมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ที่จัดไว้ในห้องเรียน เช่น มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์ มุมบ้าน มุมร้านค้า เป็นต้น มุมต่าง ๆ เหล่านี้เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรีตามความสนใจและความต้องการของเด็ก อาจให้เด็กเลือกทำกิจกรรมที่ผู้สอนจัดเสริมขึ้น เช่น เกมการศึกษา เครื่องเล่นสัมผัส กิจกรรมสร้างสรรค์ประเภทต่าง ๆ

๓.๓.๓ กิจกรรมกลางแจ้ง

กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อออกกำลังกายและแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก กิจกรรมกลางแจ้งที่ผู้สอนควรจัดให้เด็กได้เล่น เช่น

การเล่นเครื่องสนาม

เครื่องเล่นสนาม หมายถึง เครื่องเล่นที่เด็กอาจปีนป่าย หมุน โยก ซึ่งทำออกมาในรูปแบบต่างๆ เช่น

๑. เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย หรือตาข่ายสำหรับปีนเล่น
๒. เครื่องเล่นสำหรับโยกหรือไกว เช่น ม้าไม้ ชิงช้า ม้านั่งโยก ไม้กระดก ฯลฯ
๓. เครื่องเล่นสำหรับหมุน เช่น ม้าหมุน พวงมาลัยรถสำหรับหมุนเล่น
๔. ราวโหนขนาดเล็กสำหรับเด็ก
๕. ต้นไม้สำหรับเดินทรงตัว หรือ ไม้กระดานแผ่นเดียว
๖. เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน เช่น รถสามล้อ รถลากจูง ฯลฯ

การเล่นทราย

ทรายเป็นสิ่งที่เด็กๆชอบเล่น ทั้งทรายแห้ง ทรายเปียก นำมาก่อเป็นรูปต่างๆได้ และสามารถนำวัสดุอื่นมาประกอบการเล่นตกแต่งได้ เช่น กิ่งไม้ ดอกไม้ เปลือกหอย พิมพ์ขนม ที่ตักทราย ฯลฯ

ปกติบ่อทรายจะอยู่กลางแจ้ง โดยอาจจัดให้อยู่ใต้ร่มเงาไม้หรือสร้างหลังคา ทำขอบกัน เพื่อมิให้ทรายกระจัดกระจาย บางโอกาสพรมน้ำให้ชื้นเพื่อเด็กจะได้ก่อเล่น นอกจากนี้ ควรมีวิธีการปิดกันมิให้สัตว์เลื้อยลงไปทำความสกปรกในบ่อทรายได้

การเล่นน้ำ

เด็กทั่วไปชอบเล่นน้ำมาก การเล่นน้ำนอกจากสร้างความพอใจและคลายความเครียดให้เด็กแล้วยังทำให้เกิดการเรียนรู้อีกด้วย เช่น เรียนรู้ทักษะการสังเกต จำแนกเปรียบเทียบปริมาตร ฯลฯ

อุปกรณ์ที่ใส่น้ำอาจเป็นถังที่สร้างขึ้นโดยเฉพาะหรืออ่างน้ำ วางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอดีที่เด็กจะยืนได้พอดี และควรมีผ้าพลาสติกกันเสื้อผ้าเปียกให้เด็กใช้คลุมระหว่างเล่น

การเล่นในมุมบทบาทสมมติ

เป็นบ้านจำลองสำหรับให้เด็กเล่น จำลองแบบบ้านจริงๆ อาจทำด้วยเศษวัสดุประเภทผ้าใบ กระสอบป่านของจริงที่ไม่ใช้แล้ว เช่น หม้อ เต้า ขาม อ่าง เตาไรต์ เครื่องครัว ตุ๊กตาสมมติเป็นบุคคลในครอบครัว เสื้อผ้าผู้ใหญ่ที่ไม่ใช้แล้วสำหรับผลัดเปลี่ยน มีการตกแต่งบริเวณใกล้เคียงให้เหมือนบ้านจริงๆ บางครั้งอาจจัดเป็นร้านขายของสถานที่ทำการต่างๆ เพื่อให้เด็กเล่นสมมติตามจินตนาการของเด็กเอง

การเล่นกับอุปกรณ์กีฬา

เป็นการนำอุปกรณ์กีฬามาให้เด็กเล่นอย่างอิสระหรือใช้ประกอบเกมการเล่นที่ให้อิสระแก่เด็กมากที่สุด ไม่ควรเน้นการแข่งขันเพื่อมุ่งหวัง แพ้ - ชนะ อุปกรณ์กีฬาที่นิยมนำมาให้เด็กเล่น เช่น ลูกบอล ห่วงยาง ลูกทราย ฯลฯ

การเล่นเกมการละเล่น

กิจกรรมการเล่นเกมการละเล่นที่จัดให้เด็กเล่น เช่น เกมการละเล่นของไทย เกมการละเล่นของ ท้องถิ่น เช่น มอญซ่อนผ้า รีรีข้าวสาร แม่จู้ โพงพาง ฯลฯ การละเล่นเหล่านี้ต้องใช้บริเวณที่กว้าง การเล่นอาจเป็นกลุ่มเล็กกลุ่มใหญ่ก็ได้ ก่อนเล่นผู้สอนอธิบายกติกาและสาธิตให้เด็กเข้าใจ ไม่ควรนำเกมการเล่นที่มีกติกายุ่งยากและเน้นการแข่งขันแพ้ชนะมาจัดกิจกรรมให้กับเด็กวัยนี้ เพราะเด็กจะเกิดความเครียดและสร้างความรู้สึกล้มใจที่ไม่ดีต่อตนเอง

๓.๓.๔ เกมการศึกษา

เกมการศึกษาเป็นเกมที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผลและเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสีรูปร่าง จำนวน ประเภทและความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่ ระยะ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัย 3 - 5 ปี เช่น เกมจับคู่ แยกประเภท จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ โดมิโน ลอตโต ภาพตัดต่อ ต่อตามแบบ ฯลฯ

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ใช้เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๑. ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนไปใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ ให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่างๆ และสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดูแลสุขภาพและสุขอนามัย และการรักษาความปลอดภัย ดังนี้

๑.๑.๑ การใช้กล้ามเนื้อใหญ่

- การเคลื่อนไหวอยู่กับที่
- การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
- การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์
- การเคลื่อนไหวที่ใช้ประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ
- การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ

๑.๑.๒ การใช้กล้ามเนื้อเล็ก

- การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างสิ่งต่าง ๆ จากแท่งไม้บล็อก
- การเขียนภาพและการเล่นกับสี
- การปั้น
- การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยเศษวัสดุ
- การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ

๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพอนามัยที่ดีส่วนตน

- การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน

๑.๑.๔ การรักษาความปลอดภัย

- การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน
- การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย
- การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย
- การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ

๑.๑.๕ การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง

- การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับและพื้นที่
- การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง

๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษเฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส การเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

๑.๒.๑ สุนทรียภาพ

- การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
- การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ
- การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี
- การเล่นบทบาทสมมติ
- การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ
- การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม

๑.๒.๒ การเล่น

- การเล่นอิสระ
- การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่
- การเล่นตามมุมประสบการณ์/มุมเล่นต่างๆ
- การเล่นนอกห้องเรียน

๑.๒.๓ คุณธรรม จริยธรรม

- การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ
- การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม
- การร่วมสนทนา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม

๑.๒.๔ การแสดงออกทางอารมณ์

- การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น
- การเล่นบทบาทสมมติ
- การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี
- การร้องเพลง
- การทำงานศิลปะ

๑.๒.๕ การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ

- การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง

๑.๒.๖ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

- การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ

และการช่วยเหลือพลอยโยนเมื่อคนอื่นได้รับบาดเจ็บ

๑.๓ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาส ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่น การทำงานกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๓.๑ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง

- การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
- การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๓.๒ การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดูแลสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
- การใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า
- การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้อยู่แล้ว มาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่

- การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้
- การเลี้ยงสัตว์
- การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน

๑.๓.๓ การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย

- การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย
- การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย
- การประกอบอาหารไทย
- การศึกษานอกสถานที่
- การละเล่นพื้นบ้านของไทย

๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม

- การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน
- การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน
- การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ
- การดูแลห้องเรียนร่วมกัน
- การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ

๑.๓.๕ การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ

- การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น
- การทำศิลปะแบบร่วมมือ

๑.๓.๖ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง

- การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา
- การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

- การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน

๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล และการคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวและมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

๑.๔.๑ การใช้ภาษา

- การฟังเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม
- การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ
- การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่าง ๆ
- การพูดแสดงความคิด ความรู้สึกและความต้องการ
- การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง
- การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ
- การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่าง ๆ
- การร้องหว่านที่เหมาะสมในการพูด
- การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร
- การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท/รูปแบบ
- การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ
- การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง
- การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ
- การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง
- การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย
- การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่
- การคาดเดาคำ วลี หรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำ ๆ กัน จากนิทาน เพลง คำคล้องจอง
- การเล่นเกมทางภาษา
- การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ

- การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย
- การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ

๑.๔.๒ การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและการแก้ปัญหา

- การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ
- โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม
- การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน
- การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่าง ๆ ด้วยการกระทำ

ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ

- การเล่นกับสื่อต่าง ๆ ที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก ทรงกรวย
- การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง
- การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป
- การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน
- การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่าง ๆ
- การรวมและการแยกสิ่งต่าง ๆ
- การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ
- การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน
- การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับ สิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะความยาว/

ความสูงน้ำหนัก ปริมาตร

- การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา
- การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
- การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ
- การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล
- การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
- การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

๑.๔.๓ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

- การรับรู้ และแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ
- การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย

๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้

- การสำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว
- การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ
- การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ
- การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้

ในรูปแบบต่าง ๆ และแผนภูมิอย่างง่าย

๒. สารการเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิด หลังจากนำเสนอสารการเรียนรู้ นั้น ๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ทั้งนี้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ครูสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้ อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

๒.๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรรู้จักชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา รู้จักอวัยวะต่าง ๆ วิธีระมัดระวังรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรมจริยธรรม

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรง และพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาธรรมชาติ

๒.๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม

จากสาระการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดไว้ คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านเขาแหลม ได้นำมาวิเคราะห์และกำหนดเป็นสาระการเรียนรู้ โดยได้บูรณาการจากแผนการจัดประสบการณ์จาก สื่อ ๖๐ พรรษาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารีฯ และสาระที่ควรเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเข้าไปในสาระการเรียนรู้ดังกล่าวด้วย ซึ่งได้นำมาจัดทำในลักษณะของหน่วยการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการทั้งหมด ๓๖ หน่วยการเรียนรู้ ๓๖ สัปดาห์ตลอดปีการศึกษา ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ และชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ตาราง

การจัดประสบการณ์
ระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านเขาแหลม

สาระที่ควรเรียนรู้	หน่วย/เรื่อง		
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)
๑. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ๑.๑ ชื่อนามสกุล รูปร่างหน้าตา ๑.๒ รู้จักอวัยวะต่าง ๆ ๑.๓ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี ๑.๔ การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ ๑.๕ การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเอง ๑.๖ การรู้จักความเป็นมาของตนเองและครอบครัว ๑.๗ การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน ๑.๘ การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม ๑.๙ การแสดงมารยาทที่ดี ๑.๑๐ การมีคุณธรรมจริยธรรม	- ปฐมนิเทศ - ตัวเรา - หนูทำได้ - อาหารดีมีประโยชน์ - ปลอดภัยไว้ก่อน - รู้รอบปลอดภัย	- ปฐมนิเทศ - ตัวเรา - หนูทำได้ - อาหารดีมีประโยชน์ - ปลอดภัยไว้ก่อน - ปลอดภัยไว้ก่อน - รู้รอบปลอดภัย	- ปฐมนิเทศ - ตัวเรา - หนูทำได้ - อาหารดีมีประโยชน์ - ปลอดภัยไว้ก่อน - รู้รอบปลอดภัย

สาระที่ควรเรียนรู้	หน่วย/เรื่อง		
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)
๒. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก ๒.๑ ครอบครัว ๒.๒ โรงเรียน ๒.๓ บุคคลในชุมชน ๒.๔ สถานที่สำคัญ ๒.๕ วันสำคัญ ๒.๖ อาชีพของคนในชุมชน ๒.๗ แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน ๒.๘ สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย ๒.๙ การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและ ความเป็นไทย	- โรงเรียนของเรา - ครอบครัวมีความสุข - วันแม่ - วันเฉลิมฯ - ชุมชนของเรา - รักเมืองไทย - วันชาติ - เศรษฐกิจพอเพียง - ค่านิยมไทย - วันขึ้นปีใหม่ - วันเด็ก วันครู - วันลอยกระทง	- โรงเรียนของเรา - ครอบครัวมีความสุข - วันแม่ - วันเฉลิมฯ - ชุมชนของเรา - รักเมืองไทย - วันชาติ - เศรษฐกิจพอเพียง - ค่านิยมไทย - วันขึ้นปีใหม่ - วันเด็ก วันครู - วันลอยกระทง	- โรงเรียนของเรา - ครอบครัวมีความสุข - วันแม่ - วันเฉลิมฯ - ชุมชนของเรา - รักเมืองไทย - วันชาติ - เศรษฐกิจพอเพียง - ค่านิยมไทย - วันขึ้นปีใหม่ - วันเด็ก วันครู - วันลอยกระทง

สาระที่ควรเรียนรู้	หน่วย/เรื่อง		
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)
๓. ธรรมชาติรอบตัว ๓.๑ สิ่งมีชีวิต - คน - พืช - สัตว์ ๓.๒ สิ่งไม่มีชีวิต - หิน ดิน ทราย ๓.๓ สิ่งแวดล้อม - น้ำ ขยะ ไฟฟ้า พลังงาน ๓.๔ การเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ - ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ - ฤดูกาล ๓.๕ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษา สาธารณสมบัติ	- ฝน - ข้าว - ต้นไม้ที่รัก - หิน ดิน ทราย - สัตว์น่ารัก - กลางวัน กลางคืน - ฤดูหนาว - ฤดูร้อน	- ฝน - ข้าว - ต้นไม้ที่รัก - หิน ดิน ทราย - สัตว์น่ารัก - กลางวัน กลางคืน กลางคืน - ฤดูหนาว - ฤดูร้อน	- ฝน - ข้าว - ต้นไม้ที่รัก - หิน ดิน ทราย - สัตว์น่ารัก - กลางวัน กลางคืน - ฤดูหนาว - ฤดูร้อน

สาระที่ควรเรียนรู้	หน่วย/เรื่อง		
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)
๔. สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก ๔.๑ ชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ ๔.๒ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของ สิ่งต่างๆรอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน ๔.๓ การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ๔.๔ ยานพาหนะ การคมนาคม ๔.๕ เทคโนโลยีและการสื่อสารต่างๆ	- ของเล่นของใช้ - คมนาคม - เทคโนโลยีและการ สื่อสาร - สนุกกับตัวเลข - ขนาด รูปร่าง รูปทรง - โลกสวยด้วยสีสัน - แรงและพลังงานใน ชีวิตประจำวัน - เสียงรอบตัว - รักการอ่าน - ปริมาตร	- ของเล่นของใช้ - คมนาคม - เทคโนโลยีและ การสื่อสาร - สนุกกับตัวเลข - ขนาด รูปร่าง รูปทรง - โลกสวยด้วยสีสัน - แรงและพลังงาน ในชีวิตประจำวัน - เสียงรอบตัว - รักการอ่าน - ปริมาตร	- ของเล่นของใช้ - คมนาคม - เทคโนโลยีและการ สื่อสาร - สนุกกับตัวเลข - ขนาด รูปร่าง รูปทรง - โลกสวยด้วยสีสัน - แรงและพลังงานใน ชีวิตประจำวัน - เสียงรอบตัว - รักการอ่าน - ปริมาตร

การจัดประสบการณ์ ภาคเรียนที่ ๑ จำนวน ๑๘ หน่วยการเรียนรู้ ๑๘ สัปดาห์ ภาคเรียนที่ ๒ จำนวน ๑๘ หน่วย การเรียน ๑๘ สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น ๓๖ สัปดาห์

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) ในระดับปฐมวัย

กรอบการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต โดยที่ประชุมได้เห็นชอบร่วมกันในการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หัวข้อวิชา ๔ วิชา ประกอบด้วย

- ๑) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๒) ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต
- ๓) STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
- ๔) พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา ระดับปฐมวัย จะใช้เวลาเรียนทั้งปี จำนวน ๔๐ ชั่วโมง จัดทำเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมและการเรียนรู้ในช่วงวัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ชื่อหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) ในระดับปฐมวัย “รายวิชา เพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต”

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต สำหรับใช้เป็นเนื้อหามาตรฐานกลางให้ สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการเรียนการสอนให้กับกลุ่มเป้าหมายในระดับปฐมวัย เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการแยกผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม จิตพอเพียง การ ไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริต โดยใช้ชื่อว่า หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) หลักสูตรที่ ๑ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีแนวทางการนำไปใช้ตามความ เหมาะสมของแต่ละโรงเรียน ดังนี้

๑. นำไปจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมของโรงเรียน
๒. นำไปจัดในชั่วโมงลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
๓. นำไปบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ

วัฒนธรรม (สาระหน้าที่พลเมือง) หรือนำไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

๒. จุดมุ่งหมายของรายวิชา เพื่อให้นักเรียนปฐมวัย

- ๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ ส่วนรวม
- ๒.๒ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต
- ๒.๓ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
- ๒.๔ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๒.๕ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๒.๖ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๒.๗ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต

๒.๘ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๓. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความ ละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมือง และรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการ กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPS) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่าน และการเขียน เพื่อให้มีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

๔. ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ ส่วนรวม
 ๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
 ๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
 ๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
 ๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
 ๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
 ๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
 ๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
 ๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต
- รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

๔.๑ ตารางกิจกรรมประจำวัน

เวลา	กิจกรรม
๐๗.๐๐ – ๐๘.๐๐ น.	- รับเด็กเป็นรายบุคคล
๐๘.๐๐ – ๐๘.๓๐ น.	- เคารพธงชาติ / สวดมนต์ / ตรวจสอบสุขภาพ / พาเด็กไปห้องน้ำ
๐๘.๓๐ – ๐๘.๔๐ น.	- ทำสมาธิ / กิจกรรมสนทนา ข้าว และเหตุการณ์
๐๘.๔๐ – ๐๙.๐๐ น.	- กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ
๐๙.๐๐ – ๐๙.๒๐ น.	- กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๐๙.๒๐ – ๑๐.๒๐ น.	- กิจกรรมสร้างสรรค์และเล่นตามมุมประสบการณ์
๑๐.๒๐ – ๑๐.๕๐ น.	- กิจกรรมกลางแจ้ง
๑๐.๕๐ – ๑๑.๐๐ น.	- ล้างมือ / เตรียมเข้าแถวไปโรงอาหาร
๑๑.๐๐ – ๑๑.๓๐ น.	- รับประทานอาหารกลางวัน / แปร่งฟัน
๑๑.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	- กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (เล่า/ฟังนิทาน)
๑๒.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	- ทำสมาธิ / ไหว้พระ / นอนหลับพักผ่อน
๑๔.๐๐ – ๑๔.๑๕ น.	- เก็บที่นอนล้างหน้า
๑๔.๑๕ – ๑๔.๓๐ น.	- พัก (รับประทานอาหารว่าง)
๑๔.๓๐ – ๑๔.๔๕ น.	- กิจกรรมเกมการศึกษา
๑๔.๔๕ – ๑๕.๓๐ น.	- สรุปร / เตรียมตัวกลับบ้าน

๔.๒ หน่วยการจัดประสบการณ์

๔.๒.๑ หน่วยการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ ปี)

สัปดาห์ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๑	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ปฐมนิเทศ	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ (๑)	
๒	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	โรงเรียนของเรา	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ (๒)	
๓	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ตัวเรา	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ระบบคิดฐาน ๒	
๔	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	หนูทำได้	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ของเล่น	
๕	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ครอบครัวมีความสุข	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การรับประทานอาหาร	
๖	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	อาหารดีมีประโยชน์	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การเข้าแถว	
๗	ธรรมชาติรอบตัว	ฝน	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	

		- การเก็บของใช้ส่วนตัว (๑)	
๘	ธรรมชาติรอบตัว	ข้าว	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การเก็บของใช้ส่วนตัว (๒)	

สัปดาห์ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๙	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ปลอดภัยไว้ก่อน การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การทำงานที่ได้รับมอบหมาย	
๑๐	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันเฉลิมฯ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การแบ่งปัน (๑)	
๑๑	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันแม่	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การแบ่งปัน (๒)	
๑๒	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	รักเมืองไทย	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การแต่งกาย	
๑๓	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	ของเล่นของใช้	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การทำกิจวัตรประจำวัน	
๑๔	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ชุมชนของเรา	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	

		- การทำกิจวัตรประจำวัน	
๑๕	ธรรมชาติรอบตัว	ต้นไม้ที่รัก	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - ของเล่น	
๑๖	ธรรมชาติรอบตัว	หิน ดิน ทราย	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - ของเล่น (๒)	
๑๗	ธรรมชาติรอบตัว	สัตว์น่ารัก	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การรับประทานอาหาร	

ลำดับที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๑๘	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	คมนาคม	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การเข้าแถว	
๑๙	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	รู้รอบปลอดภัย	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การเก็บของใช้ส่วนตัว (๑)	
๒๐	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันลอยกระทง	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การเก็บของใช้ส่วนตัว (๒)	
๒๑	ธรรมชาติรอบตัว	กลางวัน กลางคืน	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย	
๒๒	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ค่านิยมไทย	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแบ่งปัน (๑)	
๒๓	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันชาติ	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแบ่งปัน (๒)	

๒๔	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	เศรษฐกิจพอเพียง	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแต่งกาย	
๒๕	สิ่งต่าง ๆ รอบตัว	เทคโนโลยีและการสื่อสาร	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำกิจวัตรประจำวัน (๑)	
๒๖	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันขึ้นปีใหม่	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำกิจวัตรประจำวัน (๒)	
๒๘	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	ขนาด รูปร่าง รูปทรง	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความโปร่งใส	

สัปดาห์ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๒๙	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันเด็ก วันครู	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความตื่นรู้ / ความรู้	
๓๐	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	โลกสวยด้วยสีสัน	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ต้านทุจริต	
๓๑	ธรรมชาติรอบตัว	ฤดูหนาว	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า	
๓๒	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความเอื้ออาทร	
๓๓	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	เสียงรอบตัว	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การรับประทานอาหาร - การช่วยเหลือเพื่อน	

๓๔	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	รักการอ่าน	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การใช้กระดาษ พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อตนเอง	
๓๕	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	ปริมาตร	
		- ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น - การตรงต่อเวลา	

๔.๒.๒ หน่วยการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ ปี)

สัปดาห์ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๑	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ปฐมนิเทศ	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ (๑)	
๒	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	โรงเรียนของเรา	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ (๒)	
๓	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ตัวเรา	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ระบบคิดฐาน ๒	
๔	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	หนูทำได้	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ของเล่น	
๕	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ครอบครัวมีความสุข	

		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การรับประทานอาหาร	
๖	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	อาหารดีมีประโยชน์	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การเข้าแถว	
๗	ธรรมชาติรอบตัว	ฝน	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การเก็บของใช้ส่วนตัว (๑)	
๘	ธรรมชาติรอบตัว	ข้าว	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การเก็บของใช้ส่วนตัว (๒)	

สัปดาห์ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๙	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ปลอดภัยไว้ก่อน	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การทำงานที่ได้รับมอบหมาย	
๑๐	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันเฉลิมฯ	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การแบ่งปัน (๑)	
๑๑	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันแม่	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การแบ่งปัน (๒)	
๑๒	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	รักเมืองไทย	

		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การแต่งกาย	
๑๓	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	ของเล่นของใช้	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การทำกิจวัตรประจำวัน	
๑๔	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ชุมชนของเรา	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การทำกิจวัตรประจำวัน	
๑๕	ธรรมชาติรอบตัว	ต้นไม้ที่รัก	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - ของเล่น	
๑๖	ธรรมชาติรอบตัว	หิน ดิน ทราย	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - ของเล่น (๒)	
๑๗	ธรรมชาติรอบตัว	สัตว์น่ารัก	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การรับประทานอาหาร	

ลำดับที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๑๘	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	คมนาคม	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การเข้าแถว	
๑๙	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	รู้รอบปลอดภัย	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การเก็บของใช้ส่วนตัว (๑)	
๒๐	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันลอยกระทง	

		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การเก็บของใช้ส่วนตัว (๒)	
๒๑	ธรรมชาติรอบตัว	กลางวัน กลางคืน	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย	
๒๒	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ค่านิยมไทย	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแบ่งปัน (๑)	
๒๓	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันชาติ	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแบ่งปัน (๒)	
๒๔	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	เศรษฐกิจพอเพียง	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแต่งกาย	
๒๕	สิ่งต่าง ๆ รอบตัว	เทคโนโลยีและการสื่อสาร	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำกิจวัตรประจำวัน (๑)	
๒๖	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันขึ้นปีใหม่	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำกิจวัตรประจำวัน (๒)	
๒๘	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	ขนาด รูปร่าง รูปทรง	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความโปร่งใส	

สัปดาห์ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๒๙	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันเด็ก วันครู	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความตื่นรู้ / ความรู้	
๓๐	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	โลกสวยด้วยสีสัน	

		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ด้านทุจริต	
๓๑	ธรรมชาติรอบตัว	ฤดูหนาว	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า	
๓๒	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความเอื้ออาทร	
๓๓	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	เสียงรอบตัว	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การรับประทานอาหาร - การช่วยเหลือเพื่อน	
๓๔	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	รักการอ่าน	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การใช้กระดาษ พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อตนเอง	
๓๕	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	ปริมาตร	
		- ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น - การตรงต่อเวลา	

๔.๒.๑ หน่วยการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (5 – 6 ปี)

สัปดาห์ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๑	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ปฐมนิเทศ	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ (๑)	
๒	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	โรงเรียนของเรา	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ (๒)	

๓	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ตัวเรา	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ระบบคิดฐาน ๒	
๔	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	หนูทำได้	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ของเล่น	
๕	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ครอบครัวมีความสุข	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การรับประทานอาหาร	
๖	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	อาหารดีมีประโยชน์	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การเข้าแถว	
๗	ธรรมชาติรอบตัว	ฝน	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การเก็บของใช้ส่วนตัว (๑)	
๘	ธรรมชาติรอบตัว	ข้าว	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การเก็บของใช้ส่วนตัว (๒)	

ลำดับที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๙	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ปลอดภัยไว้ก่อน การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การทำงานที่ได้รับมอบหมาย	

๑๐	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันเฉลิมฯ	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การแบ่งปัน (๑)	
๑๑	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันแม่	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การแบ่งปัน (๒)	
๑๒	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	รักเมืองไทย	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การแต่งกาย	
๑๓	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	ของเล่นของใช้	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การทำกิจวัตรประจำวัน	
๑๔	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ชุมชนของเรา	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การทำกิจวัตรประจำวัน	
๑๕	ธรรมชาติรอบตัว	ต้นไม้ที่รัก	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - ของเล่น	
๑๖	ธรรมชาติรอบตัว	หิน ดิน ทราย	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - ของเล่น (๒)	
๑๗	ธรรมชาติรอบตัว	สัตว์น่ารัก	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การรับประทานอาหาร	

สัปดาห์ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๑๘	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	คมนาคม	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การเข้าแถว	
๑๙	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	รู้รอบปลอดภัย	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การเก็บของใช้ส่วนตัว (๑)	
๒๐	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันลอยกระทง	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การเก็บของใช้ส่วนตัว (๒)	
๒๑	ธรรมชาติรอบตัว	กลางวัน กลางคืน	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย	
๒๒	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ค่านิยมไทย	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแบ่งปัน (๑)	
๒๓	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันชาติ	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแบ่งปัน (๒)	
๒๔	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	เศรษฐกิจพอเพียง	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแต่งกาย	
๒๕	สิ่งต่าง ๆ รอบตัว	เทคโนโลยีและการสื่อสาร	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำกิจวัตรประจำวัน (๑)	
๒๖	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันขึ้นปีใหม่	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำกิจวัตรประจำวัน (๒)	

๒๘	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	ขนาด รูปร่าง รูปทรง	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความโปร่งใส	

สัปดาห์ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๒๙	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันเด็ก วันครู	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความตื่นรู้ / ความรู้	
๓๐	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	โลกสวยด้วยสีสัน	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ด้านทุจริต	
๓๑	ธรรมชาติรอบตัว	ฤดูหนาว	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า	
๓๒	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความเอื้ออาทร	
๓๓	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	เสียงรอบตัว	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การรับประทานอาหาร - การช่วยเหลือเพื่อน	
๓๔	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	รักการอ่าน	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การใช้กระดาษ พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อตนเอง	

๓๕	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	ปริมาณ	
		- ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น - การตรงต่อเวลา	

การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้

หลักการสำคัญในการจัดหรือสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ คือ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกรอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข โรงเรียนได้แบ่งเนื้อที่ที่เหมาะสม ดังนี้

๑. พื้นที่อำนวยความสะดวกเพื่อเด็กและครู

- ๑.๑ ที่แสดงผลงานของเด็ก
- ๑.๒ ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก
- ๑.๓ ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวเด็ก
- ๑.๔ ที่เก็บเครื่องใช้ของครู
- ๑.๕ ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอน หรือสิ่งที่เด็กสนใจ

๒. พื้นที่ปฏิบัติการและการเคลื่อนไหว พื้นที่นี้จะใช้ที่ว่างกลางห้องเรียน

๓. พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ มุมเหล่านี้โรงเรียนได้จัดให้มีของเล่น ไว้เพียงพอต่อความต้องการของเด็ก โดยมีการผลัดเปลี่ยนของเล่นตามมุมทุกสัปดาห์ และให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมของเล่น มุมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้เด็ก ได้แก่

- ๓.๑ มุมบล็อก จัดให้มีบล็อกไม้ขนาดและรูปทรงแตกต่างกันสำหรับเด็กได้นำมาต่อประกอบกับเป็นสิ่งที่ต่าง ๆ

ตามจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง

๓.๒ มุมหนังสือ จัดให้มีหนังสือที่มีรูปภาพสีสันสวยงาม ที่ใช้ประกอบในการเล่นนิทาน มีแบบฝึกเขียนพยัญชนะไทย

- ๓.๓ มุมบทบาทสมมติ มุมนี้จะจัดแยกเป็นมุมย่อย ได้แก่มุมบ้าน มุมหมอ มุมร้านค้า
- ๓.๔ มุมวิทยาศาสตร์ ได้จัดรวบรวมสิ่งของต่าง ๆ ที่เด็กสนใจมาจัดไว้

๔. พื้นที่นอกห้องเรียน

๔.๑ สนามเด็กเล่น ประกอบด้วยเครื่องเล่นประเภทปีนป่าย ทรงตัว สนุกสนาน มีพื้นที่สำหรับวิ่งเล่น เพียงพอ และไม่เกิดอันตรายต่อเด็ก

๔.๒ ที่พักผ่อน ได้จัดโต๊ะม้าหินอ่อนไว้ตามร่มไม้ ที่เพียงพอสำหรับเด็ก

๔.๓ บริเวณธรรมชาติ มีการปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผักสวนครัวตามฤดูกาล

การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเรื่องราวเนื้อหาจากผู้ส่งไปยังผู้รับในการเรียนการสอนสื่อเป็นตัวกลางนำความรู้จากผู้สอนสู่เด็ก ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ทำให้สิ่งที่เรียนนามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรมที่เด็กเข้าใจง่าย เรียนรู้ได้ง่าย รวดเร็ว เพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้ และค้นพบด้วยตัวเอง

สื่อประกอบการจัดกิจกรรม

สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ควรมีสื่อทั้งที่เป็นประเภท ๒ มิติ และ/หรือ ๓ มิติ ทั้งที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อที่สะท้อนวัฒนธรรม สื่อที่ปลอดภัยต่อตัวเด็ก สื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ ให้ครบทุกด้าน สื่อที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อเริ่มต้นจาก **สื่อของจริง ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง และสัญลักษณ์** ทั้งนี้การใช้สื่อต้องเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจและความต้องการของเด็ก ที่หลากหลาย ตัวอย่างสื่อประกอบการจัดกิจกรรม มีดังนี้

กิจกรรมเสรี / เล่นตามมุม

๑. มุมบทบาทสมมติ อาจจัดเป็นมุมเล่น ดังนี้

๑.๑ มุมบ้าน

- ของเล่นเครื่องใช้ในครัวขนาดเล็ก หรือของจำลอง เช่น เตา กระทะ ครก กาน้ำ เขียง มีดพลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กะละมัง
- เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปลเด็ก ตุ๊กตา
- เครื่องแต่งบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง กระຈกขนาดเห็นเต็มตัว หวี ตลับแป้ง
- เครื่องแต่งกายบุคคลอาชีพต่างๆที่ใช้แล้ว เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ ชุดเสื้อผ้าผู้ใหญ่ชายและหญิง รองเท้า กระเป๋าถือที่ไม่ใช้แล้ว
- โทรศัพท์ เตาไรต์จำลอง ที่รีดผ้าจำลอง
- ภาพถ่ายและรายการอาหาร

๑.๒ มุมหมอ

- เครื่องเล่นจำลองแบบเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์การรักษาผู้ป่วย เช่น หูฟัง เสื้อคลุม หมอ
- อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

๑.๓ มุมร้านค้า

- กล้องและขวดผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ใช้แล้ว
- อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ธนบัตรจำลอง ฯลฯ

๑.๔ มุมบล็อก

- ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปร่างต่างๆ กัน จำนวนตั้งแต่ ๕๐ ขึ้นขึ้นไป
- ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้ ฯลฯ
- ภาพถ่ายต่างๆ
- ที่จัดเก็บไม้บล็อกหรือแท่งไม้อาจเป็นชั้น ลังไม้หรือพลาสติก แยกตามรูปทรง ขนาด

๑.๕ มุมหนังสือ

- หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้นๆพร้อมภาพ
- ชั้นหรือที่วางหนังสือ
- อุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื้อ พรม หมอน
- สมุดเขียนยืมหนังสือกลับบ้าน
- อุปกรณ์สำหรับการเขียน
- อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเทป ตลับเทปนิทานพร้อมหนังสือนิทาน หูฟัง

๑.๖ มุมวิทยาศาสตร์ หรือ มุมธรรมชาติศึกษา

- วัสดุต่างๆจากธรรมชาติ เช่น เมล็ดพืชต่างๆ เปลือกหอย ดิน หิน แร่ ฯลฯ
- เครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ สังเกต ทดลอง เช่น แวนชยาย แม่เหล็ก เข็มทิศ เครื่องชั่ง ฯลฯ

กิจกรรมสร้างสรรค์ ควรมีวัสดุอุปกรณ์ ดังนี้

๑. การวาดภาพและระบายสี

- สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ ๑๒)
- กระดาษ
- เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อน

๒. การเล่นกับสี

- การเป่าสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- การหยดสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- การพับสี มี กระดาษ สีน้ำ พู่กัน
- การเทสี มี กระดาษ สีน้ำ
- การละเลงสี มี กระดาษ สีน้ำ แป้งเปียก

๓. การพิมพ์ภาพ

- แม่พิมพ์ต่างๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย ฯลฯ
- แม่พิมพ์จากวัสดุอื่นๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทรายยาง ฯลฯ
- กระดาษ ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

๔. การปั้น เช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์ แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่างๆ ไม้กวาดแปรง ฯลฯ

๕. การพับ ฉีก ตัดปะ เช่น กระดาษ หรือวัสดุอื่นๆ ที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กรรไกรขนาดเล็กปลายมน กาวน้ำหรือแป้งเปียก ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๖. การประดิษฐ์เศษวัสดุ เช่น เศษวัสดุต่างๆ มีกล่องกระดาษ แกนกระดาษ เศษผ้า เศษไม้ กาว กรรไกร สี ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๗. การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ

๘. การสาน เช่น กระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว ฯลฯ

๙. การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ พลาสติกชิ้นเล็กๆ รูปทรงต่างๆ ผู้เล่นสามารถนำมาต่อเป็นรูปแบบต่างๆ ตามความต้องการ

๑๐. การสร้างรูป เช่น จากกระดานปักหมุด จากแป้นตะปูที่ใช้หนังสือหรือเชือกผูกติด ให้เป็นรูปร่างต่างๆ

เกมการศึกษา ตัวอย่างสื่อประเภทเกมการศึกษา มีดังนี้

๑. เกมจับคู่

- จับคู่รูปร่างที่เหมือนกัน
- จับคู่ภาพเงา
- จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน
- จับคู่ภาพส่วนเต็มกับส่วนย่อย
- จับคู่ภาพกับโครงร่าง
- จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป

- จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน
- จับคู่ภาพที่ซ้อนกัน
- จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม
- จับคู่ภาพสมมาตรกัน
- จับคู่แบบอุปมาอุปไมย
- จับคู่แบบอนุกรม

๒. เกมภาพตัดต่อ

- ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ เช่น ผลไม้ ผัก ฯลฯ

๓. เกมจัดหมวดหมู่

- ภาพสิ่งต่างๆ ที่นำมาจัดเป็นพวกๆ
- ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน

๔. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

- โดมิโนภาพเหมือน
- โดมิโนภาพสัมพันธ์

๕. เกมเรียงลำดับ

- เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง
- เรียงลำดับขนาด

๖. เกมศึกษารายละเอียดของภาพ (ลอตโต)

๗. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)

๘. เกมพื้นฐานบวก

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมในวงกลม ตัวอย่างสื่อ มีดังนี้

1. สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัวและสื่อจากธรรมชาติหรือวัสดุท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ ใบไม้ เปลือกหอย เสื้อผ้า ฯลฯ
2. สื่อที่จำลองขึ้น เช่น ลูกโลก ตุ๊กตาสัตว์ ฯลฯ
3. สื่อประเภทภาพ เช่น ภาพพลิก ภาพโปสเตอร์ หนังสือภาพ ฯลฯ
4. สื่อเทคโนโลยี เช่น วิดีโอ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์ ฯลฯ

กิจกรรมกลางแจ้ง ตัวอย่างสื่อ มีดังนี้

1. เครื่องเล่นสนาม เช่น เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน ฯลฯ

2. ที่เล่นทราย มีทรายละเอียด เครื่องเล่นทราย เครื่องตวง ฯลฯ
3. ที่เล่นน้ำ เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อนพลาสติก อุปกรณ์เล่นน้ำ เช่น ถ้วยตวง ขวดต่างๆ สายยาง กรวย กรอกน้ำ ตักตักตัก ฯลฯ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ตัวอย่างสื่อ มีดังนี้

1. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง เหล็กสามเหลี่ยม กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ
2. อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ รัปบิน แฉา ห่วง หวาย ถูทราย ฯลฯ

การเลือกสื่อ มีวิธีการเลือกสื่อ ดังนี้

1. เลือกให้ตรงกับจุดมุ่งหมายและเรื่องที่สอน
2. เลือกให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก
3. เลือกให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่เด็กอยู่หรือสภาพของสถานศึกษา
4. มีวิธีการใช้ง่าย และนำไปใช้ได้หลายกิจกรรม
5. มีความถูกต้องตามเนื้อหาและทันสมัย
6. มีคุณภาพดี เช่น ภาพชัดเจน ขนาดเหมาะสม ไม่ใช่สีสะท้อนแสง
7. เลือกสื่อที่เด็กเข้าใจง่ายในเวลาสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน
8. เลือกสื่อที่สามารถสัมผัสได้
9. เลือกสื่อเพื่อใช้ฝึก และส่งเสริมการคิดเป็น ทำเป็น และกล้าแสดงความคิดเห็นด้วยความมั่นใจ

การจัดหาสื่อ สามารถจัดหาได้หลายวิธี คือ

1. จัดหาโดยการขอยืมจากแหล่งต่างๆ เช่น ศูนย์สื่อของสถานศึกษาของรัฐบาล หรือสถานศึกษาเอกชน ฯลฯ
2. จัดซื้อสื่อและเครื่องเล่นโดยวางแผนการจัดซื้อตามลำดับความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ทางสถานศึกษาสามารถจัดสรรให้และสอดคล้องกับการจัดประสบการณ์
3. ผลิตสื่อและเครื่องเล่นขึ้นใช้เองโดยใช้วัสดุที่ปลอดภัยและหาง่ายเป็นเศษวัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น กระดาษแข็งจากลังกระดาษ รูปภาพจากแผ่นป้ายโฆษณา รูปภาพจากหนังสือ นิตยสารต่างๆ เป็นต้น

ขั้นตอนการดำเนินการผลิตสื่อสำหรับเด็ก มีดังนี้

1. สำรวจความต้องการของการใช้สื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้และกิจกรรมที่จัด
2. วางแผนการผลิตโดยกำหนดจุดมุ่งหมายและรูปแบบของสื่อให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก สื่อชิ้นนั้นจะต้องมีความคงทนแข็งแรง ประณีตและสะดวกต่อการใช้

3. ผลิตสื่อตามรูปแบบที่เตรียมไว้
4. นำสื่อไปทดลองใช้หลายๆ ครั้งเพื่อหาข้อดี ข้อเสีย จะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น
5. นำสื่อที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้จริง

การใช้สื่อ ดำเนินการดังนี้

1. การเตรียมพร้อมก่อนใช้สื่อ มีขั้นตอน คือ

๑.๑ เตรียมตัวผู้สอน

- ผู้สอนจะต้องศึกษาจุดมุ่งหมายและวางแผนว่าจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง
- เตรียมจัดหาสื่อและศึกษาวิธีการใช้สื่อ
- จัดเตรียมสื่อและวัสดุอื่นๆ ที่จะต้องใช้ร่วมกัน
- ทดลองใช้สื่อก่อนนำไปใช้จริง

๑.๒ เตรียมตัวเด็ก

- ศึกษาความรู้พื้นฐานของเด็กให้สัมพันธ์กับเรื่องที่จะสอน
- เร้าความสนใจเด็กโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน
- ให้เด็กมีความรับผิดชอบ รู้จักใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลาย เล่นแล้วเก็บให้ถูกที่

๑.๓ เตรียมสื่อให้พร้อมก่อนนำไปใช้

- จัดลำดับการใช้สื่อว่าจะใช้อะไรก่อนหรือหลัง เพื่อความสะดวกในการสอน
- ตรวจสอบและเตรียมเครื่องมือให้พร้อมที่จะใช้ได้ทันที
- เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสื่อ

๒. การนำเสนอสื่อ เพื่อให้บรรลุผลโดยเฉพาะในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ควรปฏิบัติดังนี้

๒.๑ สร้างความพร้อมและเร้าความสนใจให้เด็กก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้ง

๒.๒ ใช้สื่อตามลำดับขั้นของแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้

๒.๓ ไม่ควรให้เด็กเห็นสื่อหลายๆ ชนิดพร้อม ๆ กัน เพราะจะทำให้เด็กไม่สนใจกิจกรรมที่สอน

๒.๔ ผู้สอนควรยืนอยู่ด้านข้างหรือด้านหลังของสื่อที่ใช้กับเด็ก ผู้สอนไม่ควรยืนหันหลังให้เด็ก

จะต้องพูดคุยกับเด็กและสังเกตความสนใจของเด็กพร้อมทั้งสำรวจข้อบกพร่องของสื่อที่ใช้เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

๒.๕ เปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมใช้สื่อ

๓. ข้อควรระวังในการใช้สื่อในการเรียนการสอน การใช้สื่อในระดับปฐมวัยควรระวังในเรื่องต่อไปนี้

๓.๑ วัสดุที่ใช้ ต้องไม่มีพิษ ไม่หัก และแตกง่าย มีพื้นผิวเรียบ ไม่เป็นเสี้ยน

๓.๒ ขนาด ไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินไป เพราะยากต่อการหยิบยก อาจจะตกลงมาเสียหายแตก เป็นอันตรายต่อเด็กหรือใช้ไม่สะดวก เช่น กรรไกรขนาดใหญ่ โต๊ะ เก้าอี้ที่ใหญ่หรือสูงเกินไป และไม่ควรมีขนาดเล็กเกินไป เด็กอาจจะนำไปอมหรือกลืนทำให้ติดคอหรือไหลลงท้องได้ เช่น ลูกบิดเล็ก ลูกแก้วเล็ก ฯลฯ

๓.๓ รูปทรง ไม่เป็นรูปทรงแหลม รูปทรงเหลี่ยม เป็นสัน

๓.๔ น้ำหนัก ไม่ควรมีน้ำหนักมาก เพราะเด็กยกหรือหยิบไม่ไหว อาจจะตกลงมาเป็นอันตรายต่อตัวเด็ก

๓.๕ สื่อที่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก เช่น สารเคมี วัตถุไวไฟ ฯลฯ

๓.๖ สื่อที่เป็นอันตรายต่อสายตา เช่น สีสะท้อนแสง ฯลฯ

๔. การประเมินการใช้สื่อ

ควรพิจารณาจากองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ ผู้สอน เด็ก และสื่อ เพื่อจะได้ทราบว่าสื่อ นั้นช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด จะได้นำมาปรับปรุงการผลิตและการใช้สื่อให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้วิธีสังเกต ดังนี้

๔.๑ สื่อนั้นช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้เพียงใด

๔.๒ เด็กชอบสื่อ นั้นเพียงใด

๔.๓ สื่อนั้นช่วยให้การสอนตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ ถูกต้องตามสาระการเรียนรู้และทันสมัยหรือไม่

๔.๔ สื่อนั้นช่วยให้เด็กสนใจมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

๕. การเก็บ รักษา และซ่อมแซมสื่อ

การจัดเก็บสื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กฝึกการสังเกต การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่ม ส่งเสริมความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือ ผู้สอนไม่ควรใช้การเก็บสื่อเป็นการลงโทษเด็ก โดยดำเนินการดังนี้

๕.๑ เก็บสื่อให้เป็นระเบียบและเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะ ประเภทของสื่อ สื่อที่เหมือนกัน จัดเก็บหรือจัดวางไว้ด้วยกัน

๕.๒ วางสื่อในระดับสายตาของเด็ก เพื่อให้เด็กหยิบใช้ จัดเก็บได้ด้วยตนเอง

๕.๓ ภาชนะที่จัดเก็บสื่อควรโปร่งใส เพื่อให้เด็กมองเห็นสิ่งที่อยู่ภายในได้ง่ายและควรมีมือจับ เพื่อให้สะดวกในการขนย้าย

๕.๔ ฝึกให้เด็กรู้ความหมายของรูปภาพหรือสื่อที่เป็นสัญลักษณ์แทนหมวดหมู่ ประเภทสื่อ เพื่อให้เด็กจะได้เก็บเข้าที่ได้ถูกต้อง การใช้สัญลักษณ์ควรมีความหมายต่อการเรียนรู้ของเด็ก สัญลักษณ์ควรใช้สื่อของจริง ภาพถ่ายหรือสำเนา ภาพวาด ภาพโครงร่าง หรือ ภาพประจุด หรือบัตรคำติดคู่กับสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

๕.๕ ตรวจสอบสื่อที่ใช้แล้วทุกครั้งว่ามีสภาพสมบูรณ์ จำนวนครบถ้วนหรือไม่

๕.๖ ซ่อมแซมสื่อที่ชำรุด และทำเต็มสื่อที่ขาดหายไปให้ครบชุด

๖. การพัฒนาสื่อ

การพัฒนาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยนั้น ก่อนอื่นควรได้สำรวจข้อมูลสภาพปัญหาต่างๆของสื่อทุกประเภทที่ใช้อยู่ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการ แนวทางการพัฒนาสื่อ ควรมีลักษณะ เฉพาะ ดังนี้

๖.๑ ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ ใช้ได้สะดวก ไม่ซับซ้อนเกินไป เหมาะสมกับวัยของเด็ก

๖.๒ รักษาความสะอาดของสื่อ ถ้าเป็นวัสดุที่ล้างน้ำได้ เมื่อใช้แล้วควรได้ล้างเช็ด หรือปิดฝุ่นให้สะอาด เก็บไว้เป็นหมวดหมู่ วางเป็นระเบียบหยิบใช้ง่าย

๖.๓ ถ้าเป็นสื่อที่ผู้สอนผลิตขึ้นมาใช้เองและผ่านการทดลองใช้มาแล้วควรเขียนคู่มือประกอบการใช้สื่อนั้น โดยลอกข้อสื่อ ประโยชน์และวิธีใช้สื่อ รวมทั้งจำนวนชิ้น ส่วนของสื่อในชุดนั้นและเก็บคู่มือไว้ในซองหรือถุง พร้อมสื่อที่ผลิต

๖.๔ พัฒนาสื่อที่สร้างสรรค์ ใช้ได้อเนกประสงค์ คือ เป็นได้ทั้งสื่อเสริมพัฒนาการและเป็นของเล่น สนุกสนานเพลิดเพลิน

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการ หมายถึง กระบวนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในขณะทำกิจกรรม แล้วจดบันทึกลงในเครื่องมือที่ผู้สอนสร้างขึ้นหรือกำหนดอย่างต่อเนื่อง เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกในแต่ละครั้งเป็นข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติตามตารางกิจกรรมประจำวัน และครอบคลุมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำผลมาใช้ในการจัดกิจกรรม หรือประสบการณ์พัฒนาเด็กให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละคน ด้วยเหตุนี้มีผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่จะทำหน้าที่ประเมินพัฒนาการเด็กจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กวัย ๔ - ๕ ปีเป็นอย่างดี และต้องเข้าใจโครงสร้างของการประเมินอย่างละเอียดว่าจะประเมินเมื่อไหร่และอย่างไร ต้องมีความสามารถในการเลือกเครื่องมือและวิธีการที่จะใช้ได้อย่างถูกต้อง จึงจะทำให้ผลของการประเมินนั้นเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ การประเมินพัฒนาการอาจทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่ง่ายต่อการปฏิบัติและนิยมใช้กันมาก คือ การสังเกต ซึ่งต้องทำอย่างต่อเนื่องและบันทึกไว้เป็นหลักฐานอย่างสม่ำเสมอ อาจกล่าวได้ว่าผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องกับเด็กต้องคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

หลักการประเมินพัฒนาการของเด็ก

๑. ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาการเด็ก
๒. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
๓. สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน
๔. ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน
๕. ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลายๆด้าน ไม่ควรใช้การทดสอบ

แนวทางการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๔)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๔) กำหนดเป้าหมายคุณภาพของเด็กปฐมวัยโดยยึดพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนี้

๑) พัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถของร่างกายในการ เคลื่อนไหวสุขภาพอนามัยที่ดีรวมถึงการใช้มือกับตาที่ประสานสัมพันธ์กันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ การประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย การประเมินน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ สุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี การรู้จักความปลอดภัย การเคลื่อนไหวและการทรงตัว การเล่น และการออกกำลังกายและการใช้กล้ามเนื้อเล็กอย่างประสานสัมพันธ์กัน

๒) พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นความสามารถในการแสดงอารมณ์และความรู้สึก โดยที่ได้รู้จักควบคุมอารมณ์และแสดงออกอย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์ เพื่อเผชิญกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น การประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจ ความสนใจ ความสามารถ และมีความสุขในการทำงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวความรับผิดชอบในการทำงาน ความซื่อสัตย์สุจริตและรู้สึกถูกผิด ความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปันตลอดจนการประหยัด อดออม และพอเพียง

๓) พัฒนาการด้านสังคม เป็นความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น ปรับตัวในการเล่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่น สามารถทำหน้าที่ตามบทบาทของตน ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ รู้กาลเทศะ สามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน เรียนรู้การปรับตัวให้เข้ากับเด็กอื่น รู้จักรวม มือในการเล่นกับกลุ่มเพื่อน ปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่น รู้จักรอคอยตามลำดับก่อน-หลัง การประเมินพัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย การประเมินความมีวินัยในตนเอง การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การระวังภัยจากคนแปลกหน้าและสถานการณ์ที่ เสี่ยงอันตราย การดูแลรักษารูปร่างและสิ่งแวดล้อม การมีสัมมาคารวะและมารยาทตามวัฒนธรรม ไทย รักความเป็นไทย การยอมรับความเหมือนความแตกต่างระหว่างบุคคล การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔) พัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถทางสมองที่เกิดขึ้นจาก การเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว และความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและสิ่งแวดล้อม ด้วยการรับรู้ สังเกต จดจำ วิเคราะห์ รู้คิด รู้เหตุผล และแก้ปัญหา ทำให้สามารถปรับตัวและเพิ่มทักษะใหม่ ซึ่งแสดงออกด้วยการใช้ภาษา สื่อความหมาย และการกระทำ เด็กวัยนี้สามารถโต้ตอบหรือมีปฏิสัมพันธ์ กับวัตถุและสิ่งของที่อยู่รอบตัวได้ สามารถจำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้กระทำซ้ำกันบ่อย ๆ ได้ดี เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้นแต่ยังอาศัยการรับรู้เป็นส่วนใหญ่แก้ปัญหาการลองผิดลองถูกจากการรับรู้มากกว่าการใช้เหตุผล ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวพัฒนาอย่างรวดเร็วตามอายุ

ที่เพิ่มขึ้นในส่วนของการพัฒนาทางภาษาของเด็กวัยนี้ เป็นระยะพัฒนาภาษาอย่างรวดเร็ว โดยมีโอกาสใช้ภาษาจากการ ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในรูปของการสนทนา ตอบคำถาม เล่าเรื่องนิทานและทำกิจกรรมต่าง ๆ

การประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการ สนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ความสามารถในการอ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ ความสามารถในการคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ การทำงานศิลปะ การแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการ และความสามารถในการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และ ความสามารถในการแสวงหาความรู้

สำหรับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๓) ได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก เพื่อให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยใช้เป็นจุดหมายในการ พัฒนาและการประเมินเด็กให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน ๑๒ ข้อ ดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

๓. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ สังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งเกิดวัฒนธรรมต่อต้าน การทุจริต สร้างความตระหนักให้นักเรียน ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีจิต พอเพียงด้านทุจริต ละอายและเกรงกลัวที่จะไม่ทุจริตและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน คือ

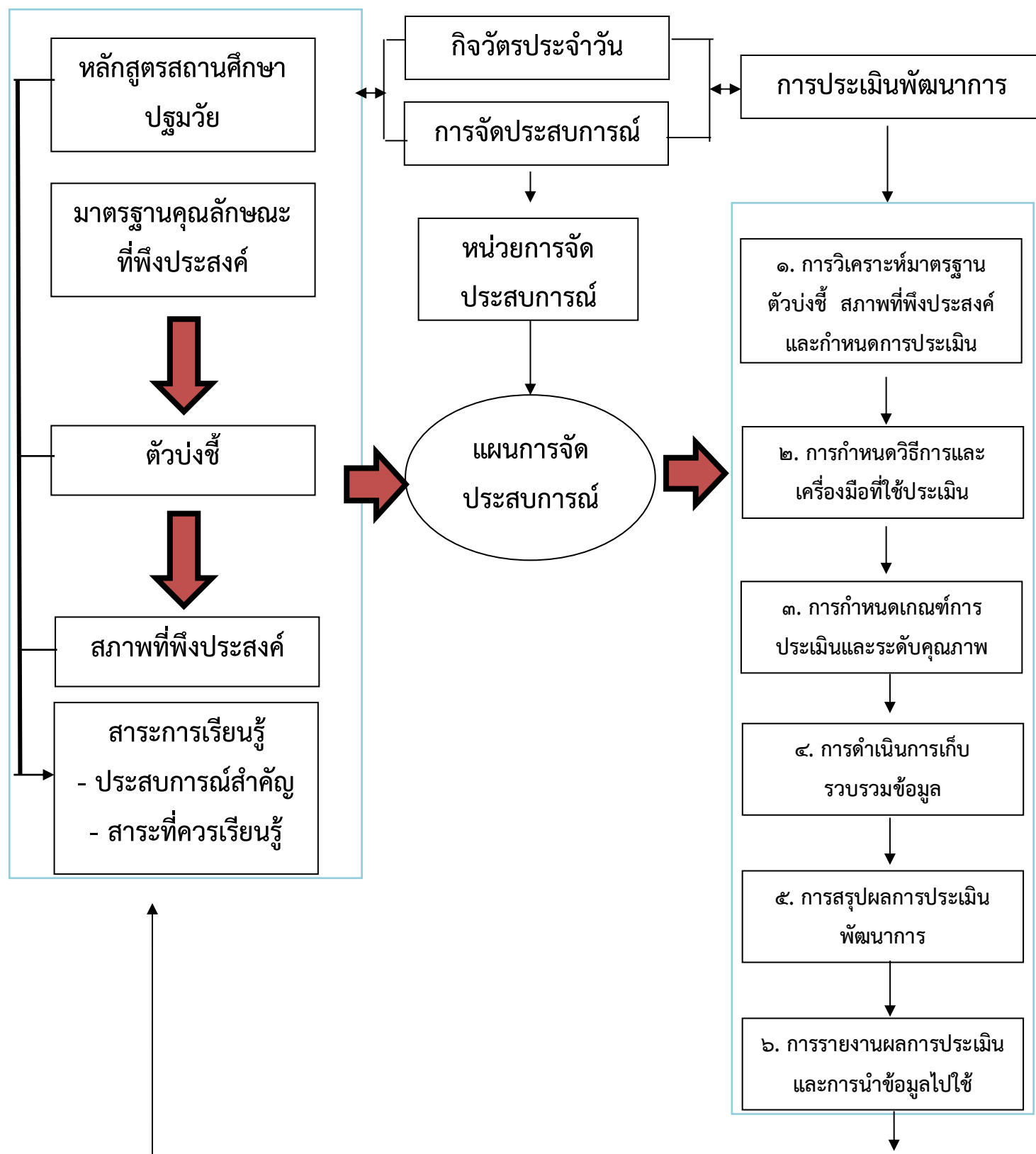
มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

แผนภาพแสดงความเชื่อมโยงของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
(ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๔) กับการประเมินพัฒนาการ

ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย จะต้องผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. ศึกษา และทำความเข้าใจพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงอายุทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังปรากฏในหลักสูตรการศึกษาเด็กปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ อย่างละเอียด จึงจะทำให้ดำเนินการประเมินพัฒนาการได้อย่างถูกต้องและตรงตามความจริง

๒. วางแผนเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับใช้บันทึกและประเมินพัฒนาการ เช่น แบบบันทึกพฤติกรรมเหมาะที่จะใช้บันทึกพฤติกรรมของเด็ก การบันทึกรายวัน เหมาะกับการบันทึกกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน การบันทึกการเลือกของเด็กเหมาะสำหรับใช้บันทึกลักษณะเฉพาะหรือปฏิกิริยาที่เด็กมีต่อสิ่งต่างๆรอบตัว เป็นต้น ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะเลือกใช้เครื่องมือประเมินพัฒนาการให้เหมาะสม เพื่อจะได้ผลของพัฒนาการที่ถูกต้องตามความต้องการ

๓. ดำเนินการประเมินและบันทึกพัฒนาการ หลังจากที่ได้วางแผนและเลือกเครื่องมือที่จะใช้ประเมินและบันทึกพัฒนาการแล้ว ก่อนจะลงมือประเมินและบันทึกจะต้องอ่านคู่มือหรือคำอธิบายวิธีการใช้เครื่องมืออย่างละเอียด แล้วจึงดำเนินการตามขั้นตอนที่ปรากฏในคู่มือและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรต่อไป

๔. ประเมินและสรุปการประเมินและสรุปนั้นต้องดูจากผลการประเมินหลายๆครั้ง มิใช่เพียงครั้งเดียว หรือนำเอาผลจากการประเมินเพียงครั้งเดียวมาสรุป อาจทำให้ผิดพลาดได้ ผลการประเมินดูได้จากผลที่ปรากฏในเครื่องมือประเมินและบันทึกพัฒนาการ เช่น ประเมินการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กอายุ ๓ ปี ปรากฏว่ายังเดินขึ้นบันไดสลับเท้าไม่ได้ ก็ต้องมาตีความว่ากำลังขาของเด็กยังมีไม่พอที่จะเดินสลับเท้าขึ้นบันได อาจสรุปได้ว่าพัฒนาการกล้ามเนื้อใหญ่ยังไม่แข็งแรงเหมาะสมกับวัยต้องจัดกิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ส่วนขาต่อไป

๕. รายงานผลเมื่อได้ผลจากการประเมินและสรุปพัฒนาการของเด็กแล้ว ผู้สอนจะต้องตัดสินใจว่าจะรายงานข้อมูลไปยังผู้ใด เพื่อจุดประสงค์อะไร และจะต้องใช้รูปแบบใดสำหรับรายงาน เช่น ต้องรายงานผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบว่ากิจกรรมหรือประสบการณ์ที่สถานศึกษาจัดให้เด็กนั้น ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กแต่ละคนอย่างไร เป็นไปตามจุดประสงค์หรือไม่ เพื่อจะได้วางแผนช่วยเหลือเด็กได้ตรงตามความต้องการต่อไป โดยสถานศึกษาจะมีสมุดรายงานประจำตัวเด็ก ผู้สอนใช้สมุดรายงานนั้นเป็นเครื่องมือหรือแบบรายงานผู้ปกครองได้ และถ้าผู้สอนมีข้อเสนอแนะหรือจะขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กก็อาจจะเพิ่มเติมลงไปในสมุดรายงาน และต้องคำนึงไว้เสมอไม่ว่าจะใช้แบบรายงานใด ข้อมูลควรจะมี ความหมายเกิดประโยชน์แก่เด็กเป็นสำคัญ การบันทึกข้อความลงในสมุดรายงานประจำตัวเด็ก ผู้สอนควรใช้ภาษาในทางสร้างสรรค์มากกว่าในทางลบ

๖. การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน ผู้สอนต้องตระหนักว่าการทำงานร่วมกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเป็นเรื่องสำคัญมาก ผู้สอนควรยกย่องผู้ปกครองที่พยายามมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก ผู้สอนจะต้องต้อนรับผู้ปกครองที่มาสถานศึกษา ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือ เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองเพื่อรายงาน

เรื่องเด็ก พุดคุยด้วยตนเองหรือทางโทรศัพท์ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ปกครองรู้สึกถึงความสำคัญของตนเองและต้องการที่จะมีส่วนร่วมกับผู้สอนในการพัฒนาเด็กของตน

การติดต่อสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองควรจะเป็นการติดต่อสื่อสาร ๒ ทาง คือ จากสถานศึกษาไปสู่นบ้าน และจากบ้านมายังสถานศึกษา กระตุ้นให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นที่มีประโยชน์ต่อการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก เพราะผู้ปกครองจะให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับตัวเด็กซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาเด็กทุกคนได้เป็นอย่างดี สำหรับการติดต่อกับผู้ปกครองอาจทำได้หลายวิธีเช่น การติดต่อด้วยวาจา ได้แก่ การสนทนาด้วยตนเอง ทางโทรศัพท์ การเยี่ยมบ้าน การประชุมผู้ปกครอง การติดต่อด้วยวิธีอื่น เช่น ป้ายติดประกาศ วารสาร ข่าวสาร ตู้รับฟังความคิดเห็น เป็นต้น นอกจากนี้อาจให้ผู้ปกครองอาสาสมัครมาช่วยงานผู้สอนในสถานศึกษา เช่น เล่านิทาน ร้องเพลงและอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ช่วยในเวลาที่เด็กทำกิจกรรมเสรี ช่วยสังเกตเด็ก บันทึกพัฒนาการและอื่น ๆ อีกมากมายที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่เด็ก ซึ่งสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการทำงานกับผู้สอนเป็นอย่างยิ่ง

ประเภทของการประเมินพัฒนาการ การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของเด็ก ประกอบด้วย

๑) วัตถุประสงค์ (Objective) ซึ่งตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมายถึง จุดหมายซึ่งเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

๒) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Leanning) ซึ่งเป็นกระบวนการได้มาของความรู้หรือทักษะผ่าน การกระทำสิ่งต่างๆ ที่สำคัญตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดให้หรือที่เรียกว่า ประสบการณ์สำคัญ ในการช่วยอธิบายให้ครูเข้าใจถึงประสบการณ์ที่เด็กปฐมวัยต้องทำเพื่อเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว และช่วยแนะผู้สอน ในการสังเกต สนับสนุน และวางแผนการจัดกิจกรรมให้เด็กและ

๓) การประเมินผล (Evaluation) เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็ก เกิดขึ้นบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เรียกว่า สภาพที่พึงประสงค์ ที่ใช้เป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการประเมินพัฒนาการเด็ก เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพเด็กทั้งนี้ประเภทของการประเมินพัฒนาการ อาจแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

การแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน แบ่งได้ ๒ ประเภท ดังนี้

๑) การประเมินความก้าวหน้าของเด็ก (Formative Evaluation) หรือการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) หรือการประเมินเพื่อเรียน (Assessment for Learning) เป็นการประเมินระหว่างการจัดประสบการณ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในระหว่างทำกิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน

ปกติอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูลแล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของเด็ก และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอน การประเมินพัฒนาการกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กันหาหาขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ก็ขาดประสิทธิภาพ เป็นการประเมินผลเพื่อให้รู้จุดเด่น จุดที่ควรส่งเสริม ผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินพัฒนาการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล การใช้แฟ้มสะสมงาน เพื่อให้ได้ข้อสรุปของประเด็นที่กำหนด สิ่งที่สำคัญที่สุดในการประเมินความก้าวหน้าคือ การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กในลักษณะการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ทำให้การเรียนรู้ของเด็กเพิ่มพูน เปลี่ยนเปลี่ยนความคิด ความเข้าใจเดิมที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการให้เด็กสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้

๒) การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) หรือ การประเมินเพื่อตัดสินผลพัฒนาการ (Summative Assessment) หรือการประเมินสรุปผลของการเรียนรู้ (Assessment of Learning) เป็นการประเมินสรุปพัฒนาการ เพื่อตัดสินพัฒนาการของเด็กว่ามีความพร้อมตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยหรือไม่ เพื่อเป็นการเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ดังนั้น ผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญกับการประเมินความก้าวหน้าของเด็กในระดับห้องเรียนมากกว่าการประเมินเพื่อตัดสินผลพัฒนาการของเด็กเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษา

การแบ่งตามระดับของการประเมิน แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

๑) การประเมินพัฒนาการระดับชั้นเรียน เป็นการประเมินพัฒนาการที่อยู่ในกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็กและตัดสินผลการพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จากกิจกรรมหลัก/หน่วยการเรียนรู้(Unit) ที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ผู้สอนประเมินผลพัฒนาการตามสภาพที่พึงประสงค์และตัวบ่งชี้ที่กำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละแผนการจัดประสบการณ์ของหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การสังเกต การสนทนา การสัมภาษณ์ การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้า แต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล การแสดงกิริยาอาการต่าง ๆ ของเด็กตลอดเวลาที่จัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อตรวจสอบและประเมินว่าเด็กบรรลุตามสภาพที่พึงประสงค์ละตัวบ่งชี้ หรือมีแนวโน้มว่าจะบรรลุสภาพที่พึงประสงค์และตัวบ่งชี้เพียงใด แล้วแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผู้สอนควรสรุปผลการประเมินพัฒนาการว่า เด็กมีผลอันเกิดจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมหรือสะสมผลการประเมินพัฒนาการในกิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน/หน่วยการเรียนรู้ หรือผลตามรูปแบบการประเมินพัฒนาการที่สถานศึกษากำหนด เพื่อนำมาเป็นข้อมูลใช้ปรับปรุงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และเป็นข้อมูลในการสรุปผลการประเมินพัฒนาในระดับสถานศึกษาต่อไปอีกด้วย

๒) การประเมินพัฒนาการระดับสถานศึกษา เป็นการตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคลเป็นรายภาค/รายปี เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเด็กในระดับปฐมวัยของสถานศึกษาว่าส่งผลการเรียนรู้ของเด็กตามเป้าหมายหรือไม่ เด็กมีสิ่งที่ต้องการได้รับการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการประเมินพัฒนาการของเด็กในระดับสถานศึกษาไปเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โครงการหรือวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนการจัดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพเด็กต่อผู้ปกครอง นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบ ตลอดจนเผยแพร่ต่อสาธารณชน ชุมชน หรือหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

อนึ่ง สำหรับการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยในระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือระดับประเทศนั้นหากเขตพื้นที่การศึกษาใดมีความพร้อม อาจมีการดำเนินงานในลักษณะของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยเข้ารับการประเมินก็ได้ ทั้งนี้ การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยขอให้ถือปฏิบัติตามหลักการการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประเมินพัฒนาการ

การดำเนินงานประเมินพัฒนาการของโรงเรียนบ้านเขาแหลม เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการและร่วมรับผิดชอบอย่างเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน ดังนี้

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการประเมินพัฒนาการ
ครูผู้สอนปฐมวัย	๑. ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย และแนวการปฏิบัติการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ๒. วิเคราะห์และวางแผนการประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้/กิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน ๓. จัดประสบการณ์ตามหน่วยการเรียนรู้ ประเมินพัฒนาการ และบันทึกผล ๔. รวบรวมผลการประเมินพัฒนาการ แปลผลและสรุปผลการประเมินเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา ๕. สรุปผลการประเมินพัฒนาการระดับชั้นเรียนลงในสมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น ๖. จัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน ๗. เสนอผลการประเมินพัฒนาการต่อผู้บริหารสถานศึกษาลงนามอนุมัติ
ผู้บริหารสถานศึกษา	๑. กำหนดผู้รับผิดชอบงานประเมินพัฒนาการตามหลักสูตร และวางแผนทางปฏิบัติการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ๒. นิเทศ กำกับ ติดตามให้การดำเนินการประเมินพัฒนาการให้บรรลุเป้าหมาย ๓. นำผลการประเมินพัฒนาการไปจัดทำรายงานผลการดำเนินงานกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย
พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	๑. ให้ความร่วมมือกับครูผู้สอนในการประเมินพฤติกรรมของเด็กที่สังเกตได้จากที่บ้านเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการแปลผลที่เที่ยงตรงของครูผู้สอน ๒. รับทราบผลการประเมินของเด็กและสะท้อนให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ในการ

	ส่งเสริมและพัฒนาเด็กในปกครองของตนเอง ๓. ร่วมกับครูผู้สอนในการจัดประสบการณ์หรือเป็นวิทยากรท้องถิ่น
ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการประเมินพัฒนาการ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑. ให้ความเห็นชอบและประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยและแนวปฏิบัติในการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ๒. รับทราบผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเพื่อการประกันคุณภาพภายใน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๑. ส่งเสริมการจัดทำเอกสารหลักฐานว่าด้วยการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเขาแหลม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๒. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านเขาแหลมมีความรู้ ความเข้าใจในแนวปฏิบัติการประเมินพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ตลอดจนความเข้าใจในเทคนิควิธีการประเมินพัฒนาการในรูปแบบต่างๆ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ๓. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาเครื่องมือพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการจัดเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ ๔. ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการและการจัดทำเอกสารหลักฐาน ๕. จัดให้มีการประเมินพัฒนาการเด็กที่ดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดและให้ความร่วมมือในการประเมินพัฒนาการระดับประเทศ

วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก

ในการสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยแต่ละครั้ง ควรใช้วิธีการประเมินอย่างหลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด วิธีการที่เหมาะสมและนิยมใช้ในการประเมินเด็กปฐมวัย มีด้วยกันหลายวิธีดังต่อไปนี้

๑. การสังเกตและการบันทึก การสังเกตมีอยู่ ๒ แบบ คือ การสังเกตอย่างมีระบบ ได้แก่ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และอีกแบบหนึ่งคือการสังเกตแบบไม่เป็นทางการ เป็นการสังเกตในขณะที่เด็กกำลังทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น และผู้สอนจดบันทึกไว้ การสังเกตเป็นวิธีการที่ผู้สอนใช้ในการศึกษาพัฒนาการของเด็ก เมื่อมีการสังเกตก็ต้องมีการบันทึก ผู้สอนควรทราบว่า จะบันทึกอะไร การบันทึกพฤติกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องนำมาบันทึกเป็นหลักฐานไว้อย่างชัดเจน การสังเกตและการบันทึกพัฒนาการเด็กสามารถใช้แบบง่ายๆ คือ

๑.๑ แบบบันทึกพฤติกรรม ใช้บันทึกเหตุการณ์เฉพาะอย่าง โดยบรรยายพฤติกรรมเด็ก ผู้บันทึกต้องบันทึกทุกวัน เดือน ปีเกิดของเด็ก และวัน เดือน ปีที่ทำการบันทึกแต่ละครั้ง

๑.๒ การบันทึกรายวัน เป็นการบันทึกเหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน ถ้าหากบันทึกในรูปแบบของการบรรยายก็มักจะเน้นเฉพาะเด็กรายที่ต้องการศึกษา ข้อดีของการบันทึกรายวัน คือ การชี้ให้เห็นความสามารถเฉพาะอย่างของเด็ก จะช่วยกระตุ้นให้ผู้สอนได้พิจารณาปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคล ช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อมูลมากขึ้นสำหรับวินิจฉัยเด็กว่าสมควรจะได้รับคำปรึกษาเพื่อลดปัญหาและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้นยังช่วยชี้ให้เห็นข้อดีข้อเสียของการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี

๑.๓ แบบสำรวจรายการ ช่วยให้สามารถวิเคราะห์เด็กแต่ละคนได้ค่อนข้างละเอียดเหมาะสมกับระดับปฐมวัย

ข้อพึงระวังในการสังเกตพฤติกรรมของเด็ก ระหว่างการสังเกต อย่าพยายามแปลความของพฤติกรรมของเด็ก ให้สังเกตการแสดงออกของเด็กด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า คือ ตา หู จมูก ลิ้น และร่างกายหรือการสัมผัส การแปลความจะดำเนินการหลังเสร็จสิ้น การสังเกตในส่วนของการบันทึก ครูอาจบันทึกย่อหรือทำสัญลักษณ์ไว้ และบันทึกเป็นหลักฐานทันทีเมื่อมีเวลา

๒. การสนทนา สามารถใช้การสนทนาได้ทั้งเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาการใช้ภาษาของเด็กและบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกรายวัน

๓. การสัมภาษณ์ ด้วยวิธีพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระ จะทำ

ให้ผู้สอนสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

การเตรียมการก่อนการสัมภาษณ์ ครูควรปฏิบัติดังนี้

- กำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
- กำหนดคำพูด/คำถามที่จะพูดกับเด็ก ควรเป็นคำถามที่เด็กสามารถตอบได้หลากหลาย ไม่มีผิด/ถูก

การปฏิบัติขณะสัมภาษณ์

- ครูควรสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเอง
- ครูควรสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นไม่เคร่งเครียด
- ครูควรเปิดโอกาสเวลาให้เด็กมีโอกาสคิดและตอบคำถามอย่างอิสระ
- ระยะเวลาสัมภาษณ์ไม่ควรเกิน ๑๐ – ๒๐ นาที

๔. การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล โดยจัดเก็บข้อมูลไว้ในแฟ้มผลงาน (Portfolio) ซึ่งเป็นวิธีรวบรวมและจัดระบบข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวเด็กโดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ รวบรวมเอาไว้อย่างมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนแสดงการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการแต่ละด้าน นอกจากนี้ยังรวมข้อมูลอื่น ๆ เช่น แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกสุขภาพอนามัย ฯลฯ เอาไว้ในแฟ้มผลงาน เพื่อให้ผู้สอนจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กอย่างชัดเจนและถูกต้อง การเก็บผลงานของเด็กจะไม่ถือว่าเป็นการประเมินผลทำงานแต่ละชิ้นถูกรวบรวมไว้โดยไม่ได้รับการประเมินจากผู้สอนและไม่มีการนำผลมาปรับปรุงพัฒนาเด็กหรือปรับปรุงการสอนของผู้สอน ดังนั้นจึงเป็นแต่การเก็บสะสมผลงานเท่านั้น เช่น แฟ้มสะสมผลงาน ขีดเขียน งานศิลปะ จะเป็นเพียงแค่แฟ้มสะสมงานเด็กถ้าไม่มีการประเมินแฟ้มสะสมงานนี้ จะเป็นเครื่องมือการประเมินต่อเมื่องานที่สะสมแต่ละชิ้นถูกใช้ในการบ่งบอกความก้าวหน้า ความต้องการของเด็ก และเป็นการเก็บสะสมอย่างต่อเนื่องที่สร้างสรรค์โดยผู้สอนและเด็ก

ผู้สอนสามารถใช้พอดโฟลิโออย่างมีคุณค่าสื่อสารกับผู้ปกครอง เพราะการเก็บผลงานเด็กอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอในแฟ้มสะสมงานเป็นข้อมูลให้ผู้ปกครอง ให้ผู้ปกครองสามารถเปรียบเทียบความก้าวหน้าที่สูงของตนมีเพิ่มขึ้นจากผลงานชิ้นแรกกับชิ้นต่อ ๆ มา ข้อมูลในแฟ้มสะสมงานประกอบด้วย ตัวอย่างผลงานการขีดเขียน การอ่าน และข้อมูลบางประการของเด็กที่ผู้สอนเป็นผู้บันทึก เช่น จำนวนเล่มของหนังสือที่เด็กอ่าน ความถี่ของการเลือกอ่านที่มุมหนังสือในช่วงเวลาเลือกเสรี การเปลี่ยนแปลงอารมณ์ ทัศนคติ เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนภาพของความงอกงามในเด็กแต่ละคนได้ชัดเจนกว่าเกรดการประเมินโดยใช้การให้เกรด ผู้สอนจะต้องชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบถึงที่มาของการเลือกชิ้นงานแต่ละชิ้นที่สะสมในแฟ้มสะสมงาน เช่น เป็นชิ้นงานที่ดีที่สุดในช่วงระยะเวลาที่เลือกชิ้นงานนั้น เป็นชิ้นงานที่แสดงความต่อเนื่องของงานโครงการ ฯลฯ ผู้สอนควรเชิญผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการคัดสรรชิ้นงานที่บรรจุในแฟ้มของเด็ก

ข้อควรพิจารณาในการเลือกเก็บข้อมูลไว้ในแฟ้มผลงาน มีดังนี้ คือ

๔.๑ ข้อมูลที่แสดงถึงระดับพัฒนาการและความสำเร็จ เกี่ยวกับกิจกรรมที่เด็กกระทำซึ่งได้มาจากเครื่องมือการประเมิน

๔.๒ ข้อมูลที่รวบรวมจากผลงานต่าง ๆ ของเด็ก อาจให้เด็กช่วยเลือกเก็บด้วยตัวเด็กเอง หรือผู้สอนกับเด็กร่วมกันเลือก

๔.๓ ข้อมูลของเด็กที่ได้จากผู้ปกครอง

๕. การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก ตัวชี้ของการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่ว ๆ ไป ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบ เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก แนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

๕.๑ การประเมินการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ ในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งจะบอกการเจริญเติบโตโดยรวม วิธีการใช้กราฟมีขั้นตอนดังนี้

เมื่อชั่งน้ำหนักเด็กแล้ว นำน้ำหนักมาจุดเครื่องหมายกากบาทลงบนกราฟ และอ่านการเจริญเติบโตของเด็ก โดยดูเครื่องหมายกากบาทว่าอยู่ในแถบสีใด อ่านข้อความที่อยู่บนแถบสีนั้น ซึ่งแบ่งภาวะโภชนาการเป็น ๓ กลุ่ม คือ น้ำหนักตามเกณฑ์ น้ำหนักค่อนข้างมาก น้ำหนักค่อนข้างน้อย หากพบว่าเด็กมีน้ำหนักมากหรือน้อยกว่าเกณฑ์มากเกินไปควรปรึกษาแพทย์ทันที

ข้อควรคำนึงในการประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก

- เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านการเจริญเติบโต บางคนรูปร่างอ้วน บางคนผอม บางคนร่างใหญ่ บางคนร่างเล็ก
- ภาวะโภชนาการเป็นตัวสำคัญที่เกี่ยวข้องกับขนาดของรูปร่าง แต่ไม่ใช่สาเหตุเดียว
- กรรมพันธุ์ เด็กอาจมีรูปร่างเหมือนพ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่ง ถ้าพ่อหรือแม่เตี้ย ลูกอาจเตี้ยและพวกนี้อาจมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยได้และมักจะเป็นเด็กที่ทานอาหารได้น้อย
- ช่วงครึ่งหลังของขวบปีแรก น้ำหนักเด็กจะขึ้นช้า เนื่องจากหิวเล่นมากขึ้นและความอยากอาหารลดลง

๕.๒ การวัดเส้นรอบศีรษะ มีความสำคัญในการติดตามการเจริญเติบโตของสมอง ในเด็กที่มีเส้นรอบศีรษะเล็กกว่าปกติเมื่อเปรียบเทียบกับวัยอาจแสดงถึงความปกติของสมอง เช่น สมองเล็กกว่าปกติหรือกระโหลกศีรษะเชื่อมเร็วกว่าปกติ ซึ่งหากวินิจฉัยได้เร็วและส่งต่อเด็กไปรับการรักษาทันที่ อาจช่วยแก้ไขความพิการนี้ได้ ในทำนองเดียวกันถ้าเส้นรอบศีรษะวัดได้มากกว่าปกติเมื่อเปรียบเทียบกับวัยเด็ก ซึ่งแสดงถึงเด็กมีหัวโตกว่าปกติอาจเกิดจากมีน้ำในสมองมากกว่าปกติ โรคนี้หากวินิจฉัยได้เร็วและเด็กได้รับการรักษาทันที่ก็จะช่วยแก้ไขเป็นปกติได้เช่นกัน จึงควรวัดเส้นรอบศีรษะในเด็กอายุต่ำกว่า ๒ ปี ทุกครั้งที่รับบริการตรวจสุขภาพ

ขนาดรอบศีรษะในเด็กอายุต่างๆ

ทารกแรกเกิด - ๗ วัน	เส้นรอบศีรษะปกติของเด็กแรกเกิดประมาณ ๓๕ เซนติเมตร
ทารกอายุ ๔-๕ เดือน	กะหม่อมหลังปิดอย่างช้าไม่เกินอายุ ๔ เดือน
เด็กอายุ ๑ ปี	เส้นรอบศีรษะเพิ่มขึ้นอีกปีละ ๑ เซนติเมตร
เด็กอายุ ๑ ปี ๖ เดือน	กะหม่อมหน้าปิดอย่างช้าไม่เกินอายุ ๑ ปี ๖ เดือน
เด็กอายุ ๒-๕ ปี	เส้นรอบศีรษะเพิ่มขึ้นอีกปีละ ๑ เซนติเมตร

วิธีวัด ใช้สายวัดตัววัดโดยให้ด้านหน้าผ่านบริเวณคิ้ว ด้านหลังผ่านบริเวณท้ายทอยส่วนที่โหนกที่สุด

๕.3 การตรวจสุขภาพอนามัย เป็นตัวชี้วัดที่แสดงคุณภาพชีวิตของเด็ก โดยพิจารณาความสะอาด สิ่งปกติของร่างกายที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก ซึ่งจะประเมินสุขภาพอนามัย ๙ รายการดังนี้

๑) ผมและศีรษะ

๒) หูและใบหู

วิธีการ

ทำที่ ๑ นักเรียนหญิง ใช้มือขวาเปิดผมไปตัดไว้ด้านหลังหูขวา และหันหน้าไปทางซ้าย ส่วนนักเรียนชาย ให้หันหน้าไปทางซ้ายเท่านั้น

ทำที่ ๒ นักเรียนหญิง ใช้มือซ้ายเปิดผมไปตัดไว้ด้านหลังหูซ้าย และหันหน้าไปทางขวา ส่วนนักเรียนชาย ให้หันหน้าไปทางขวาเท่านั้น

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต

- มีไข้เหา ตัวเหา บริเวณโคนเส้นผม
- มีน้ำหรือน้ำหนองไหลออกมาจากหูข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้งสองข้าง
- มีขี้หูอุดตันข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้งสองข้าง มีแผล

เกณฑ์ด้านความสะอาดของผมและศีรษะ

- ๓ สะอาด ไม่มีรังแค ไม่มีกลิ่น
 ๒ พอใช้ มีรังแคเล็กน้อย มีกลิ่น
 ๑ ปรับปรุง มีรังแค มีแผลพุพอง มีกลิ่น มีเหาบริเวณโคนเส้นผม

เกณฑ์ด้านความสะอาดของหูและใบหู

- ๓ สะอาด ใบหู หลังหูไม่มีขี้ไคล ไม่มีขี้หู
 ๒ พอใช้ ใบหู หลังหูมีขี้ไคลเล็กน้อย มีแผลเล็กน้อย
 ๑ ปรับปรุง ใบหู หลังหูมีขี้ไคล หูมีขี้หูอุดตันข้างใดข้างหนึ่ง หรือ 2 ข้าง

มีกลิ่นเหม็น มีน้ำหรือน้ำหนองข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้ง 2 ข้าง

๓) มือและเล็บมือ

วิธีการ

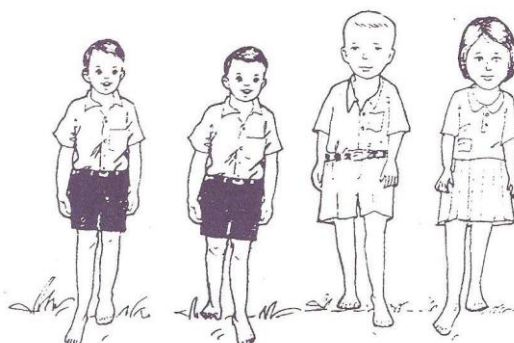
- ท่าที่ ๑ ยื่นมือออกไปข้างหน้าให้สุดแขนทั้งสองข้าง คว่ำมือ กางนิ้วทุกนิ้ว
 ท่าที่ ๒ ทำท่าต่อเนื่องจากท่าที่ ๑ คือ พลิกมือ หายมือ กางนิ้วทุกนิ้ว

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต

- เล็บยาว สกปรก
- ผิวหนังบวม เป็นแผล ผื่น มีขี้ไคล
- มีเม็ดตุ่มเล็กๆ มีน้ำใส ๆ ตามง่ามนิ้ว
- ตุ่มสาบบริเวณด้านนอกของแขน

เกณฑ์ด้านความสะอาดของมือและเล็บมือ

- ๓ สะอาด มือสะอาด เล็บสั้น ไม่มีขี้เล็บ
 ๒ พอใช้ มือสกปรกเล็กน้อย เล็บยาว ไม่มีขี้เล็บหรือมีขี้เล็บเล็กน้อย
 ๑ ปรับปรุง

๔) เท้าและเล็บเท้า

วิธีการ

ท่าที่ ๑ ยื่นเท้าขวาไปข้างหน้า ตรวจสอบเสร็จแล้วให้ถอยเท้ากลับที่

ท่าที่ ๒ ยื่นเท้าซ้ายไปข้างหน้า ตรวจสอบเสร็จแล้วให้ถอยเท้ากลับที่

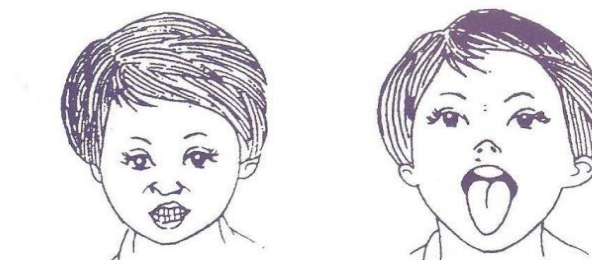
สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต

- เล็บยาว สกปรก
- มีเม็ดตุ่มเล็ก ๆ มีน้ำใส ๆ ตามง่ามนิ้ว
- มีคราบสกปรก

เกณฑ์ด้านความสะอาดของเท้าและเล็บเท้า

๓ สะอาด	เท้าสะอาด เล็บสั้น ไม่มีขี้เล็บ
๒ พอใช้	เท้าสกปรกเล็กน้อย เล็บยาว ไม่มีขี้เล็บหรือมีขี้เล็บเล็กน้อย
๑ ปรับปรุง	เท้าสกปรก เล็บยาว มีขี้เล็บมาก

๕) ปาก ลิ้น และฟัน

วิธีการ

ท่าที่ ๑ ให้กัดฟันและยิ้มกว้าง ให้เห็นเหงือกเหนือฟันบน และใต้ฟันล่างให้เต็มที่

ท่าที่ ๒ ให้อ้าปากกว้าง แลบลิ้นยาว พร้อมทั้งร้อง “อา” ให้ศีรษะเอนไปข้างหลัง

เล็กน้อย

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต (ปากและฟัน)

- ริมฝีปากซีดมาก
- เป็นแผลที่มุมปาก มุมปากเปื่อย
- เหงือกบวมเป็นหนอง
- ฟันผุ

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต (ลิ้น)

- ลื่นแตก แดง หรือเป็นฝ้าขาว หรือมีอาการเจ็บ

เกณฑ์ด้านความสะอาดของฟัน/ช่องปาก(เฉพาะความสะอาด)ทั่วไปไม่พิจารณาโรคในช่องปาก

๓ สะอาด	ฟันขาวสะอาด ไม่มีเศษอาหาร ไม่มีขี้ฟัน ไม่มีกลิ่นปาก
๒ พอใช้	มีเศษอาหารหรือกลิ่นปากเล็กน้อย
๑ ปรับปรุง	มีเศษอาหาร ขี้ฟันเหลือง กลิ่นปากแรง ฟันดำ ฟันผุ

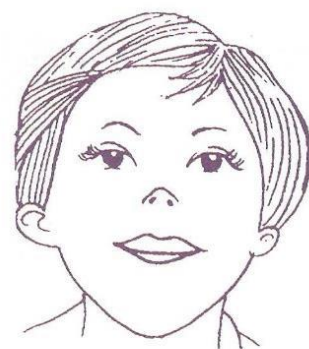
หมายเหตุ เมื่อพบสิ่งผิดปกติที่ลิ้น ฟัน เหงือก ในช่องปาก ควรปรึกษาผู้ปกครอง แนะนำให้พบเจ้าหน้าที่อนามัยหรือทันตแพทย์ต่อไป

๖) จมูก

วิธีการ ให้เงยหน้าเพื่อเห็นรูจมูก

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต

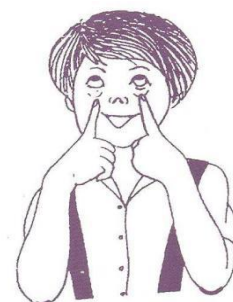
- สกปรก มีน้ำมูกไหลบริเวณจมูก
- มีขี้มูกเกรอะกรัง
- คัดจมูก จาม
- แผลแดงอักเสบบริเวณเยื่อจมูก

เกณฑ์ด้านความสะอาดของจมูก

๓ สะอาด	ไม่มีน้ำมูกไหล ไม่มีขี้มูก
๒ พอใช้	มีขี้มูกเล็กน้อย
๑ ปรับปรุง	มีน้ำมูกไหล มีขี้มูกเกรอะกรัง

๗) ตา

วิธีการ

จอแขน พับข้อศอก ใช้นิ้วแตะเปลือกตาด้านล่างเบาๆ ดึงเปลือกตาด้านล่าง พร้อมเปลือกตาขึ้นและลง แล้วจึงกลอกตาไปด้านขวาและซ้าย

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต

- ดวงตาแดง มีขี้ตา คันตา
- ขอบตาล่างแดงมาก อักเสบ
- เป็นเม็ดหรือเม็ดอักเสบบนหนังที่เปลือกตา เปลือกตาบวม เจ็บ

เกณฑ์ด้านความสะอาดของตา

๓ สะอาด	ไม่มีขี้ตา
๒ พอใช้	มีขี้ตาเล็กน้อย
๑ ปรับปรุง	มีขี้ตา คันตาบ่อย ๆ ตาแดง มีเม็ดหรือเม็ดอักเสบบนหนังตาและ

๘) ผิวน้ำและใบหน้า

๙) เสื้อผ้า

วิธีการ

ท่าที่ ๑ ปลดกระดุมหน้าเย็บสาย ๒ เมตร เชมยทงสองข้างตงคยเสยยทาเทวว่าง แล้วหมุนตัวซ้าย-ขวาเล็กน้อย เพื่อจะให้เห็นบริเวณคอโดยรอบทั้งด้านหน้าและด้านหลัง

ท่าที่ ๒ นักเรียนหญิง ให้แยกเท้าทั้งสองข้างห่างกัน ๑ ฟุต ใช้มือทั้งสองจับกระโปรงดึงขึ้นเหนือเป้าทั้งสองข้าง ส่วนนักเรียนชายแยกเท้าทั้งสองข้างห่างกัน ๑ ฟุต เช่นกัน

ท่าที่ ๓ นักเรียนหญิง-ชาย ซึ่งอยู่ในท่าที่ ๒ แล้ว ให้กลับหลังหัน สังเกตด้านหลังโดยให้เดินไปข้างหน้าประมาณ ๔ – ๕ ก้าว แล้วเดินกลับหันเข้าหาผู้ตรวจ

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต ท่าที่ ๑

- เม็ด ผื่นคันบริเวณผิวน้ำ ไตคอ บริเวณหน้าอก
- ผิวน้ำเป็นวง ๆ สีขาว ๆ ลักษณะเรียบโดยเฉพาะบริเวณคอ
- ผิวน้ำเป็นวงกลมแดง เห็นขอบชัด ผิวน้ำสกปรก มีขี้เคลบริเวณคอ

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต ท่าที่ ๒

- แผลบริเวณเข้า หน้าแข้ง และน่อง
- เป็นตุ่ม พุพอง บริเวณหน้าแข้ง น่องและขา
- ทรวดทรง รูปร่าง อ้วน ผอม

เกณฑ์ด้านความสะอาดของผิวหนังและใบหน้า

๓ สะอาด	ใบหน้าเกลี้ยงเกลา สดใส
๒ พอใช้	มีขี้ไคล มีคราบสกปรกเล็กน้อย
๑ ปรับปรุง	มีขี้ไคลมาก มีคราบสกปรก

เกณฑ์ด้านความสะอาดของเสื้อผ้า

๓ สะอาด	ไม่มีกลิ่น เรียบร้อย
๒ พอใช้	สกปรกเล็กน้อย เรียบร้อยพอใช้
๑ ปรับปรุง	เสื้อผ้าดำ มีกลิ่น

๕.๔ การรับวัคซีนป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน การให้ภูมิคุ้มกันโรคต่าง ๆ แก่เด็กเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะจะทำให้เด็กไม่เป็นโรคต่าง ๆ เช่น โรคตับอักเสบบี โรคโปลิโอ บาดทะยัก ไอกรน และอื่น ๆ ซึ่งอาจจะทำให้เด็กพิการหรือถึงแก่ชีวิตได้ กำหนดเวลาการให้ภูมิคุ้มกันโรคที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๕

เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ

การสร้างเกณฑ์หรือพัฒนาเกณฑ์หรือกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ผู้สอนควรให้ความสนใจในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การวางแผนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบ เช่น จะสังเกตเด็กคนใดบ้างในแต่ละวัน กำหนดพฤติกรรมที่สังเกตให้ชัดเจน จัดทำตารางกำหนดการสังเกตเด็กเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ผู้สอนต้องเลือกสรรพฤติกรรมที่ตรงกับระดับพัฒนาการของเด็กคนนั้นจริง ๆ

๒. ในกรณีที่ห้องเรียนมีนักเรียนจำนวนมาก ผู้สอนอาจเลือกสังเกตเฉพาะเด็กที่ทำได้ดีแล้วและเด็กที่ยังทำไม่ได้ ส่วนเด็กปานกลางให้ถือว่าทำได้ไปตามกิจกรรม

๓. ผู้สอนต้องสังเกตจากพฤติกรรม คำพูด การปฏิบัติตามขั้นตอนในระหว่างทำงาน/กิจกรรม และคุณภาพของผลงาน/ชิ้นงาน ร่องรอยที่นำมาใช้พิจารณาตัดสินผลของการทำงานหรือการปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น

๑) เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม/ทำงาน ถ้าเด็กไม่ชอบ ไม่ชำนาญจะใช้เวลามาก มีท่าทางอึดอัด ไม่กล้า ไม่เต็มใจทำงาน

๒) ความต่อเนื่อง ถ้าเด็กยังมีการหยุดชะงัก ลังเล ทำงานไม่ต่อเนื่อง แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญ หรือยังไม่พร้อม

๓) ความสัมพันธ์ ถ้าการทำงาน/ปฏิบัตินั้นๆมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง ไม่ราบรื่น ทำทางมือและเท้าไม่สัมพันธ์กัน แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญหรือยังไม่พร้อม ท่าที่แสดงออกจึงไม่สง่างาม

๔) ความภูมิใจ ถ้าเด็กยังไม่ชื่นชม ก็ทำงานเพียงให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็ว ไม่มีความภูมิใจในการทำงาน ผลงานจึงไม่ประณีต

ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

การให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาควรกำหนดในทิศทางหรือรูปแบบเดียวกัน สถานศึกษาสามารถให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ หรือพฤติกรรมที่จะประเมิน เป็นระบบตัวเลข เช่น ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ หรือเป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น ดี พอดี หรือ ควรส่งเสริม ตามที่สถานศึกษา กำหนด ตัวอย่างเช่น

ระบบตัวเลข	ระบบที่ใช้คำสำคัญ
๓	ดี
๒	พอใช้
๑	ควรส่งเสริม

สถานศึกษาอาจกำหนดระดับคุณภาพของการแสดงออกในพฤติกรรม เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ	ระบบที่ใช้คำสำคัญ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	เด็กมีความลังเล ไม่แน่ใจ ไม่ยอมปฏิบัติตามกิจกรรม ทั้งนี้ เนื่องจากเด็กยังไม่พร้อม ยังมั่นใจ และกลัวไม่ปลอดภัย ผู้สอนต้องช่วยเหลือหรือแสดงให้เห็นเป็นตัวอย่างหรือต้องคอยอยู่ใกล้ๆ ค่อยๆ ให้เด็กทำทีละขั้นตอน พร้อมต้องให้กำลังใจ
๒ หรือ พอใช้	เด็กแสดงได้เอง แต่ยังไม่คล่อง เด็กกล้าทำมากขึ้นผู้สอนกระตุ้นน้อยลง ผู้สอนต้องคอยแก้ไขในบางครั้ง หรือคอยให้กำลังใจให้เด็กฝึกปฏิบัติมากขึ้น
๓ หรือ ดี	เด็กแสดงได้อย่างชำนาญ คล่องแคล่ว และภูมิใจ เด็กจะแสดงได้เองโดยไม่ต้องกระตุ้น มีความสัมพันธ์ที่ดี

ตัวอย่างคำอธิบายคุณภาพ

พัฒนาการด้านร่างกาย : สุขภาพอนามัย

พัฒนาการด้านร่างกาย : กระโดดเท้าเดียว

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ	ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ส่งเสริมความสะอาด	๑ หรือ ควรส่งเสริม	ทำได้แต่ไม่ถูกต้อง
๒ หรือ พอใช้	สะอาดพอใช้	๒ หรือ พอใช้	ทำได้ถูกต้อง แต่ไม่คล่องแคล่ว
๓ หรือ ดี	สะอาด	๓ หรือ ดี	ทำได้ถูกต้อง และคล่องแคล่ว

พัฒนาการด้านอารมณ์ : ประหยัด

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ใช้สิ่งของเครื่องใช้เกินความจำเป็น
๒ หรือ พอใช้	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดเป็นบางครั้ง
๓ หรือ ดี	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดตามความจำเป็นทุกครั้ง

พัฒนาการด้านสังคม : ปฏิบัติตามข้อตกลง

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง
๒ หรือ พอใช้	ปฏิบัติตามข้อตกลง โดยมีผู้ชี้แนะหรือกระตุ้น
๓ หรือ ดี	ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ด้วยตนเอง

พัฒนาการด้านสติปัญญา : เขียนชื่อตนเองตามแบบ

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	เขียนชื่อตนเองไม่ได้ หรือเขียนเป็นสัญลักษณ์ที่ไม่เป็นตัวอักษร
๒ หรือ พอใช้	เขียนชื่อตนเองได้ มีอักษรบางตัวกลับหัว กลับด้านหรือสลับที่
๓ หรือ ดี	เขียนชื่อเองได้ ตัวอักษรไม่กลับหัว ไม่กลับด้านไม่สลับที่

การสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน สถานศึกษาจึงควรบริหารจัดการเวลาที่ได้รับนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็ก อย่างรอบด้านและสมดุล ผู้สอนควรมีเวลาในการพัฒนาเด็กและเติมเต็มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้การจัดประสบการณ์

การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องตรวจสอบพฤติกรรมที่แสดงพัฒนาการของเด็กต่อเนื่อง มีการประเมินซ้ำ พฤติกรรมนั้น ๆ อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อภาคเรียน เพื่อยืนยันความเชื่อมั่นของผลการประเมินพฤติกรรมนั้น ๆ และ นำผลไปเป็นข้อมูลในการสรุปการประเมินสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กในแต่ละสภาพที่พึงประสงค์ นำไปสรุป การประเมินตัวบ่งชี้และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามลำดับ

อนึ่ง การสรุประดับคุณภาพของการประเมินพัฒนาการเด็ก วิธีการทางสถิติที่เหมาะสมและสะดวก ไม่ยุ่งยากสำหรับผู้สอน คือ การใช้ฐานนิยม (Mode) ในบางครั้งพฤติกรรม หรือสภาพที่พึงประสงค์หรือตัวบ่งชี้ นิยมมากกว่า ๑ ฐานนิยม ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา กล่าวคือ เมื่อมีระดับคุณภาพซ้ำมากกว่า ๑ ระดับ สถานศึกษาอาจตัดสินใจสรุปผลการประเมินพัฒนาการบนพื้นฐาน หลักพัฒนาการและการเตรียมความพร้อม หากเป็นภาคเรียนที่ ๑ สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับคุณภาพต่ำกว่าเพื่อใช้เป็นข้อมูล ในการพัฒนาเด็กให้พร้อมมากขึ้น หากเป็นภาคเรียนที่ ๒ สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับ คุณภาพสูงกว่าเพื่อตัดสินใจและการส่งต่อเด็กในระดับชั้นที่สูงขึ้น

การเลื่อนชั้นอนุบาลและเกณฑ์การจบการศึกษาระดับปฐมวัย

เมื่อสิ้นปีการศึกษา เด็กจะได้รับการเลื่อนชั้นโดยเด็กต้องได้รับการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อพัฒนาการให้กับเด็ก ในระดับสูงขึ้นไป และเนื่องจากการศึกษาระดับอนุบาลเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่เน้นเป็นการศึกษา ภาคบังคับ จึงไม่มีการกำหนดเกณฑ์การจบชั้นอนุบาล การเทียบโอนการเรียนรู้ และเกณฑ์การเรียนรู้ซ้ำชั้น และ หากเด็กมีแนวโน้มว่าจะมีปัญหาต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ปัญหา และประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่งเสริมตำบล นักจิตวิทยา ฯลฯ เข้าร่วมดำเนินงานแก้ปัญหาได้ อย่างไรก็ตาม ทักษะที่นำไปสู่ความพร้อมในการเรียน รู้ ที่สามารถใช้เป็นรอยเชื่อมต่อระหว่างชั้นอนุบาลกับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่ควรพิจารณามีทักษะดังนี้

๑. ทักษะการช่วยเหลือตนเอง ได้แก่ ใช้ห้องน้ำ ห้อยส้อมได้ด้วยตนเอง แต่งกายได้เอง เก็บของเข้าที่ เมื่อเล่นเสร็จและช่วยทำความสะอาด รู้จักร้องขอให้ช่วยเมื่อจำเป็น

๒. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ได้แก่ วิ่งได้อย่างราบรื่น วิ่งก้าวกระโดดได้ กระโดดด้วยสองขาพ้นจากพื้น ถือ จับ ขว้าง กระดอนลูกบอลได้

๓. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ได้แก่ ใช้มือหยิบจับอุปกรณ์วาดภาพและเขียน วาดภาพคนมีแขน ขา และ ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ตัดตามรอยเส้นและรูปต่าง ๆ เขียนตามแบบอย่างได้

๔. ทักษะภาษาการใช้ภาษา ได้แก่ พูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ฟังและปฏิบัติตามคำชี้แจงง่ายๆ ฟังเรื่องราวและคำคล้องจองต่าง ๆ อย่างสนใจ เข้าร่วมฟังสนทนาอภิปรายในเรื่องต่าง ๆ รู้จักผลัดกันพูดโต้ตอบ เล่าเรื่องและทบทวนเรื่องราวหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ตามลำดับเหตุการณ์เล่าเรื่องจากหนังสือภาพอย่างเป็นเหตุเป็นผล อ่านหรือจดจำคำบางคำที่มีความหมายต่อตนเอง เขียนชื่อตนเองได้ เขียนคำที่มีความหมายต่อตนเอง

๕. ทักษะการคิด ได้แก่ แลกเปลี่ยนความคิดและให้เหตุผลได้ จดจำภาพและวัสดุที่เหมือนและต่างกันได้ ใช้คำใหม่ ๆ ในการแสดงความคิด ความรู้สึก ถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังเปรียบเทียบจำนวนของวัตถุ ๒ กลุ่ม โดยใช้คำ “มากกว่า” “น้อยกว่า” “เท่ากัน” อธิบายเหตุการณ์/เวลา ตามลำดับอย่างถูกต้อง รู้จักเชื่อมโยงเวลากับกิจวัตรประจำวัน

๖. ทักษะทางสังคมและอารมณ์ ได้แก่ ปรับตัวตามสภาพการณ์ ใช้คำพูดเพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งนั่งได้นาน ๕-๑๐ นาที เพื่อฟังเรื่องราวหรือทำกิจกรรม ทำงานจนสำเร็จ ร่วมมือกับคนอื่นและรู้จักผลัดกันเล่น ควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อกังวลหรือตื่นเต้น หยุดเล่นและทำในสิ่งที่ผู้ใหญ่ต้องการให้ทำได้ ภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการเป็นการสื่อสารให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้รับทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินพัฒนาการ และจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพที่แตกต่างกันไปตามพฤติกรรมที่แสดงออกถึงพัฒนาการแต่ละด้าน ที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

จุดมุ่งหมายการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

- ๑) เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง พ่อ แม่ และผู้ปกครองใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก
- ๒) เพื่อให้ผู้สอนใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- ๓) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อมูลในการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

๑) ข้อมูลระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย เวลาเรียนแบบบันทึกการประเมินพัฒนาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์ สมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น และสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน และสารนิทัศน์ที่สะท้อนการเรียนรู้ของเด็ก เป็นข้อมูลสำหรับรายงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้ปกครอง ได้รับทราบความก้าวหน้า ความสำเร็จในการเรียนรู้ของเด็กเพื่อนำไปในการวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการในการพัฒนาเด็ก

๒) ข้อมูลระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อตามหลักสูตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนและคุณภาพของเด็ก ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และแจ้งให้ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล โดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่ายนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็กให้เกิดพัฒนาการอย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งนำไปจัดทำเอกสารหลักฐานแสดงพัฒนาการของผู้เรียน

๓) ข้อมูลระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผลการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรเป็นรายสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลที่ศึกษานิเทศก์/ผู้เกี่ยวข้องใช้วางแผนและดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพเด็กและมาตรฐานการศึกษา

ลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ โรงเรียนบ้านเขาแหลม รายงานระดับผลการประเมินพัฒนาการ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของการรายงานและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ของผู้รายงานแต่ละฝ่ายลักษณะข้อมูลมีรูปแบบ ดังนี้

๑) รายงานเป็นตัวเลข หรือคำที่เป็นตัวแทนระดับคุณภาพพัฒนาการของเด็กที่เกิดจากการประมวลผล สรุปตัดสินข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก ได้แก่

- ระดับผลการประเมินพัฒนาการมี ๓ ระดับ คือ ๓ ๒ ๑
- ผลการประเมินคุณภาพ “ดี” “พอใช้” และ “ควรส่งเสริม”

๒) รายงานโดยใช้สถิติ เป็นรายงานจากข้อมูลที่เป็นตัวเลข หรือข้อความให้เป็นภาพแผนภูมิหรือเส้นพัฒนาการ ซึ่งจะแสดงให้เห็นพัฒนาการความก้าวหน้าของเด็กที่ดีขึ้น หรือควรได้รับการพัฒนาอย่างไร เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป

๓) รายงานเป็นข้อความ เป็นการบรรยายพฤติกรรมหรือคุณภาพที่ผู้สอนสังเกตพบ เพื่อรายงานให้ทราบว่าผู้เกี่ยวข้อง พ่อ แม่ และผู้ปกครองทราบว่าเด็กมีความสามารถ มีพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรอย่างไร เช่น

- เด็กรับลูกบอลที่กระดอนจากพื้นด้วยมือทั้ง ๒ ข้างได้โดยไม่ใช้ลำตัวช่วยและลูกบอลไม่ตกพื้น
- เด็กแสดงสีหน้า ท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงานทุกช่วงกิจกรรม
- เด็กเล่นและทำงานคนเดียวเป็นส่วนใหญ่
- เด็กจับหนังสือไม่กลับหัว เปิด และทำท่าทางอ่านหนังสือและเล่าเรื่องได้

เป้าหมายของการรายงาน

การดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย บุคลากรหลายฝ่ายร่วมมือประสานงานกันพัฒนาเด็กทางตรงและทางอ้อม ให้มีพัฒนาการ ทักษะ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องควรได้รับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	การใช้ข้อมูล
ผู้สอน	-วางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็ก -ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนรู้
ผู้บริหารสถานศึกษา	-ส่งเสริมพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยของสถานศึกษา
พ่อ แม่ และผู้ปกครอง	-รับทราบผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก -ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งการดูแลสุขภาพอนามัย ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็ก
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	-พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัด	-ยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและให้ความช่วยเหลือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด

วิธีการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ สามารถดำเนินการ ได้ดังนี้

๑) การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ ข้อมูลจากแบบรายงาน สามารถใช้อ้างอิง ตรวจสอบ และรับรองผลพัฒนาการของเด็ก เช่น

- แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น
- แฟ้มสะสมงานของเด็กรายบุคคล
- สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน
- สมุดบันทึกสุขภาพเด็ก
- ฯลฯ

๒) การรายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ สามารถรายงานได้หลายวิธี เช่น

- รายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยประจำปี
- วารสาร/จุลสารของสถานศึกษา
- จดหมายส่วนตัว
- การให้คำปรึกษา
- การให้พบครูที่ปรึกษาหรือการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง
- การให้ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียนบ้านเขาแหลม

ภารกิจของผู้สอนในการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น เกิดขึ้นในห้องเรียนและระหว่างการจัดกิจกรรมประจำวันและกิจวัตรประจำวัน ผู้สอนต้องไม่แยกการประเมินพัฒนาการ ออกจากการจัดประสบการณ์ตามตารางประจำวัน ควรมีลักษณะการประเมินพัฒนาการในชั้นเรียน (Classroom Assessment) ซึ่งหมายถึง กระบวนการและการสังเกต การบันทึกและรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมประจำวันตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ผู้สอนควรจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโตพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย แล้วนำมาวิเคราะห์ ตีความ บันทึกข้อมูลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการว่าเด็กรู้อะไร สามารถทำอะไรได้ และจะทำต่อไปอย่างไร ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งนี้

การดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมประจำวันและการจัดประสบการณ์เรียนรู้

ดังนั้น ข้อมูลที่เกิดจากการประเมินที่มีคุณภาพเท่านั้น จึงสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ตรงตามเป้าหมาย ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในหลักการ แนวคิด วิธีดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและออกแบบการประเมินพัฒนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานการประเมินพัฒนาการในชั้นเรียนที่มีความถูกต้อง ยุติธรรม เชื่อถือได้ มีความสมบูรณ์ ครอบคลุมตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สะท้อนผลและสภาพความสำเร็จเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายของการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งในระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

การประเมินพัฒนาการเด็กของผู้สอนระดับปฐมวัยจะมีขั้นตอนสำคัญๆ คล้ายคลึงกับการประเมินการศึกษาทั่วไป ขั้นตอนต่าง ๆ อาจปรับลดหรือเพิ่มได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสอดคล้องกับการจัดประสบการณ์ หรืออาจสลับลำดับก่อนหลังได้บ้าง ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยสรุปควรมี ๖ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ที่สัมพันธ์กับหน่วยการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบและครอบคลุมทั่วถึง

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมิน ในขั้นตอนนี้สิ่งที่ผู้สอนต้องทำคือ การกำหนดการประเมินการประเมิน ได้แก่ สภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละวัยของเด็กที่เกิดจากกาจัดประสบการณ์ในแต่ละ การจัดประสบการณ์ มากำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ จุดประสงค์ย่อยของกิจกรรมตามตารางประจำวัน ๖ กิจกรรมหลัก หรือตามรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่กำหนด ผู้สอนต้องวางแผนและออกแบบวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับกิจกรรม บางครั้งอาจใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินผลงาน/ชิ้นงาน การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก เป็นต้น ทั้งนี้วิธีการที่ผู้สอนเลือกใช้ต้องมีความหมายหลากหลาย หรือมากกว่า ๒ วิธีการ

ขั้นตอนที่ ๓ การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะต้องกำหนดเกณฑ์การ ประเมินพัฒนาการให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่จะประเมินในขั้นตอนที่ ๒ อาจใช้แนวทางการกำหนดเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นในส่วนที่ ๒ เป็นเกณฑ์การประเมินแยกส่วนของแต่ละพฤติกรรมและเกณฑ์สรุปผลการประเมิน พร้อมกับจัดทำแบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมตามสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์นั้น ๆ

ขั้นตอนที่ ๔ การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนออกแบบ/วางแผนและทำการสังเกต พฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม การพูดคุยหรือการสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงาน/ชิ้นงานของเด็ก อย่างเป็นระบบ เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กให้ทั่วถึงครบทุกคน สอดคล้องและตรงประเด็นการประเมินที่วางแผนไว้ในขั้นตอนที่ ๔ บันทึกลงในเครื่องมือที่ผู้สอนพัฒนาหรือจัดเตรียมไว้

การบันทึกผลการประเมินพัฒนาการ ตามสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์นั้น ผู้สอนเป็นผู้ประเมินเด็กเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม อาจให้ระดับคุณภาพ ๓ หรือ ๒ หรือ ๑ หรือให้คำสำคัญที่เป็นคุณภาพ เช่น ดี พอใช้ ควรส่งเสริม ก็ได้ ทั้งนี้ควรเป็นระบบเดียวกันเพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการประเมินพัฒนาการเด็ก ในระยะต้นควรเป็นการประเมินเพื่อความก้าวหน้าไม่ควรเป็นการประเมินเพื่อตัดสินพัฒนาการเด็ก หากผลการประเมินพบว่า เด็กอยู่ในระดับ ๑ พฤติกรรมหนึ่งพฤติกรรมใดผู้สอนต้องทำความเข้าใจว่าเด็กคนนั้นมีพัฒนาการเร็วหรือช้า ผู้สอนจะต้องจัดประสบการณ์ส่งเสริมในหน่วยการจัดประสบการณ์ต่อไปอย่างไร ดังนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการในแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์ของผู้สอน จึงเป็น การสะสมหรือรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการของเด็กรายบุคคล หรือรายกลุ่มนั่นเอง เมื่อผู้สอนจัดประสบการณ์ครบทุกหน่วยการจัดประสบการณ์ตามที่วิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีของแต่ละภาคเรียน

ขั้นตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนที่เป็นผู้ประเมิน ควรดำเนินการดังนี้

๑) การวิเคราะห์และแปลผลการประเมินพัฒนาการเมื่อสิ้นสุดหน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนจะบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กลงในแบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมตามสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยการจัดประสบการณ์หน่วยที่ ๑ จนถึงหน่วยสุดท้ายของภาคเรียน

๒) การวิเคราะห์และแปลผลการประเมินประจำภาคเรียนหรือภาคเรียนที่ ๒ เมื่อสิ้นปีการศึกษา ผู้สอนจะนำผลการประเมินพัฒนาการสะสมที่รวบรวมได้จากทุกหน่วยการเรียนรู้สรุปลงในสมุดบันทึกผลประเมินพัฒนาการประจำปี และสรุปผลพัฒนาการรายด้านทั้งชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ ๒ การสรุปรายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนซึ่งเป็นครูประจำชั้นจะสรุปผลเพื่อตัดสินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นรายตัวบ่งชี้รายมาตรฐานและพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน เพื่อนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการตัดสิน และแจ้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมกับครูประจำชั้นจะจัดทำรายงานผลการประเมินประจำตัวนักเรียน นำข้อมูลไปใช้สรุปผลการประเมินคุณภาพเด็ก ของระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ ๒ หรือเมื่อสิ้นปีการศึกษา

รายละเอียดการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปีในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยมาตรวจสอบความถี่ของตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ว่าเกิดขึ้นกับเด็กตามหน่วยการจัดประสบการณ์เรียนรู้ใดบ้าง

๑.๑ การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีของโรงเรียน

๑.๒ ตรวจสอบความถี่เพื่อตรวจสอบจำนวนครั้งของตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ว่าวางแผนให้เกิดพัฒนาการในหน่วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ใดบ้างจากหลักสูตรสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๒ กำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีการประเมิน โดยกำหนดสภาพที่พึงประสงค์ที่วิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนที่ ๑.๒ มากำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ใน ๖ กิจกรรมหลัก

๒.๑ การเขียนหรือกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัดประสบการณ์

๒.๒ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ ๓ การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน ผู้สอนจะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการเด็กให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่จะประเมินตามแผนการจัดกิจกรรม พร้อมทั้งการประเมินและสรุปผลการประเมิน พร้อมจัดทำแบบบันทึกผลหลังสอนประจำหน่วยการจัดประสบการณ์

ขั้นตอนที่ ๔ การดำเนินการเป็นการรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนนี้ ผู้สอนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินโดยการสังเกตพฤติกรรมของเด็กรายบุคคล รายกลุ่ม การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงานชิ้นงานของเด็กอย่างเป็นระบบ ไปพร้อม ๆ กับกิจกรรมให้เด็ก เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กทุกคน และบันทึกผลลงแบบบันทึกผลหลังสอนประจำหน่วยการจัดประสบการณ์ ที่จัดเตรียมไว้

ขั้นตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลเมื่อสิ้นสุดหน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนจะตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของผลการประเมินในแบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กหลังการจัดประสบการณ์ลงในแบบบันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์ประจำหน่วยการจัดประสบการณ์ และเก็บสะสมเพื่อนำได้สรุปผลในการตัดสินพัฒนาการเด็กในภาพรวมเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยผู้สอนจะนำผลการประเมินพัฒนาการที่รวบรวมไว้ทุกหน่วยการเรียนรู้ มาสรุปลงในสมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้นและสรุปผล

พัฒนาการรายด้านทั้งชั้นเรียน ทั้งนี้การสรุปผลการประเมินพัฒนาการ ผู้สอนควรใช้ ฐานนิยม (Mode) จึงเหมาะสมและสอดคล้องกับการประเมินมากที่สุด ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ขั้นตอนที่ ๖ การสรุปรายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ ครูประจำชั้นจะสรุปผลเพื่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นรายตัวบ่งชี้ รายมาตรฐานและพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน และรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการตัดสินและแจ้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมกับครูประจำชั้นจะจัดทำรายงานผลการประเมินพัฒนาการของเด็กรายบุคคล รายภาค และรายปีต่อผู้ปกครองในสมุดรายงานประจำตัวเด็กนักเรียน

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

การนำหลักสูตรปฐมวัยไปใช้ให้มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชน ควรมีบทบาทดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

๑.๑ ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร พ.ศ.๒๕๖๐ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๘) และมีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑.๒ คัดเลือกครูผู้สอนที่เหมาะสม โดยควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

- มีวุฒิการศึกษาด้านอนุบาล, ปฐมวัย หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย
- มีความรักเด็ก จิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ความเป็นกันเองกับเด็กอย่างเสมอภาค
- มีบุคลิกความเป็นครู เข้าใจธรรมชาติของเด็ก
- พุดจาสุภาพเรียบร้อย ชัดเจนเป็นแบบอย่างได้
- มีความเป็นระเบียบ สะอาด และรู้จักประหยัด
- มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติต่อเด็ก
- มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่างๆของเด็ก และตัดสินปัญหาต่างๆ อย่างมีเหตุผลและเป็นธรรม
- มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์

๑.๓ ส่งเสริมการจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึงและเสมอภาคและปฏิบัติการรับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด

๑.๔ ส่งเสริมให้ครูผู้สอน ให้ความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

๑.๕ จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับเด็กรายบุคคล

๑.๖ นิเทศ ติดตาม กำกับการใช้หลักสูตรและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

๒. บทบาทครูผู้สอนปฐมวัย

๒.๑ จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตนเอง และครูผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด โดยเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กให้ครบทุกด้าน

๒.๒ ส่งเสริมให้เด็กใช้ข้อมูลแวดล้อม ศักยภาพตัวของเด็ก และหลักทางวิชาการผลิตกระทำ หรือหาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล

๒.๓ กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง ด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้และพัฒนาตนเอง

๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพและความแตกต่างของเด็กแต่ละคน

๒.๕ สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

๒.๖ ใช้กิจกรรมการเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๗ ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและเด็กในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

๒.๘ จัดการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กอย่างเต็มศักยภาพ

๒.๙ ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

๒.๑๐ ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น ภูมิใจในตัวเองและกล้าแสดงออก

๒.๑๑ ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี

๒.๑๒ จำแนกพฤติกรรมเด็ก เพื่อหาแนวทางส่งเสริม หรือแก้ปัญหารายบุคคล

๒.๑๓ ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาตามศักยภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๒.๑๔ ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

๒.๑๕ จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร / กระบวนการเรียนรู้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

๒.๑๖ พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้ และทันต่อข่าวสารเหตุการณ์เสมอ

๒.๑๗ ทำหน้าที่วางแผนกำหนดหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้

๒.๑๘ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้

๓. บทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

๓.๑ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและให้ความเห็นชอบ กำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็ก ร่วมกับครูผู้สอนและเด็ก

๓.๒ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ

๓.๓ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๔ สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น

๓.๕ อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนากิจการด้านต่างๆของเด็ก

๓.๖ ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับครูผู้สอน

๓.๗ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีคุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้

๓.๘ มีส่วนรวมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็ก และประเมินผลการจัดการของสถานศึกษา

๔. บทบาทของชุมชน

๔.๑ มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม/ชมรม ผู้ปกครอง

๔.๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา

๔.๓ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ จากสถานการณ์จริง

๔.๔ ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา

๔.๕ ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน

๔.๖ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทำหน้าที่เสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๔.๗ ส่งเสริมสถานศึกษาด้านวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา

๑.๑ จัดประชุมผู้สอนระดับปฐมวัยและระดับชั้นประถมศึกษา ร่วมกันพัฒนารอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษา เพื่อผู้สอนทั้งสองระดับ จะได้เตรียม การสอนให้ สอดคล้องกับเด็กในวัยนี้

๑.๒ จัดเอกสารด้านหลักสูตร และเอกสารทางวิชาการของทั้งสองระดับ มาไว้ให้ผู้สอนและ บุคลากรอื่น ๆ ได้ศึกษา ทำความเข้าใจ อย่างสะดวกและเพียงพอ

๑.๓ จัดกิจกรรมให้ผู้สอนทั้งสองระดับมีโอกาสดูแลเปลี่ยน เผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับจากการอบรม ดูงาน

๑.๔ จัดเอกสารเผยแพร่ ตลอดจนกิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

๑.๕ จัดปฐมนิเทศผู้ปกครอง ๒ ครั้ง คือ ก่อนเด็กเข้าเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๑ และก่อนที่เด็กจะ เลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจการศึกษาทั้งสองระดับ และให้ความร่วมมือช่วยเหลือเด็ก ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดีขึ้น

๒. ครูผู้สอนระดับปฐมวัย

๒.๑ ผู้สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคล ส่งต่อให้ ผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อเป็นข้อมูลในการช่วยเหลือเด็กให้ปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป

๒.๒ พูดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ดี ๆ ที่เด็กจะได้พบและเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๒.๓ จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำความรู้จักกับผู้สอน และบรรยากาศของห้องเรียนในระดับ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑

๓. ผู้สอนระดับประถมศึกษา

๓.๑ จัดกิจกรรมให้เด็กและผู้ปกครอง มีโอกาสได้ทำความรู้จัก ค้นหากับผู้สอนและ ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ก่อนเปิดภาคเรียน

๓.๒ จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย

๓.๓ จัดกิจกรรมสร้างข้อตกลงที่เกิดจากเด็กร่วมกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตน

๓.๔ เผยแพร่ข่าวสารด้านพัฒนาการ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก ผู้ปกครอง

๔. ผู้ปกครอง

๔.๑ ร่วมกิจกรรมที่ทางสถานศึกษาจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

๔.๒ ดูแล เอาใจใส่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด ให้ความร่วมมือกับผู้สอนในการส่งเสริมพัฒนาการผู้เรียน เพื่อเด็กจะได้ปรับตัวได้เร็วยิ่งขึ้น

การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเขาแหลม มีหลักการสำคัญ คือ ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรที่สนับสนุนโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนั้นเพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน จึงกำหนดให้มีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานที่มีประสิทธิภาพ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษา และระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ซึ่งจะต้องมีการรายงานผลการศึกษาให้ทุกฝ่าย ได้รับทราบ และนำข้อมูลจากการรายงานมาจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

ภาคผนวก

ความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

โรงเรียนบ้านเขาแหลม

ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ ๑๒๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โรงเรียนบ้านเขาแหลม จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านเขาแหลม พ.ศ. ๒๕๖๐ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๘) บัดนี้ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงได้เสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านเขาแหลม พ.ศ. ๒๕๖๐ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๘)

ณ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ลงชื่อ.....

(นายณรงค์ จันทร์มงคล)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนบ้านเขาแหลม

ลงชื่อ.....

(นายอานนท์ คงเกต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาแหลม

ประกาศโรงเรียนบ้านเขาแหลม

ที่ / ๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

(ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๘)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ กระทรวงศึกษาธิการ จึงให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๘) โดยกำหนดให้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ สนองนโยบาย คุณธรรมนำความรู้ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่นและสังคม ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

เพื่อให้การจัดทำหลักสูตรดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และทันต่อการใช้ตามจุดมุ่งหมายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา ๒๕๖๘ จึงประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑.๑ นายณรงค์ จันทรมงคล	ประธานกรรมการสถานศึกษา	ประธานกรรมการ
๑.๒ นายอานนท์ คงเกตุ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาแหลม	รองประธาน
๑.๓ นางสาวนันทน์ หอมหวล	ครู ค.ศ.1	กรรมการ
๑.๔ นางสาวยุวดี แดงเรียบ	ครู ค.ศ.1	กรรมการ

มีหน้าที่ ๑. ให้คำปรึกษา แนะนำ ความช่วยเหลือ ในการดำเนินงานจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย

๒.๑ นายอานนท์ คงเกตุ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาแหลม	ประธานกรรมการ
๒.๒ นางสาวรจนา แก่นพรหมมา	ตัวแทนฝ่ายผู้ปกครอง	กรรมการ
๒.๓ นายชูชาติ โพธิ์วรรณ	ตัวแทนฝ่ายผู้นำชุมชน	กรรมการ
๒.๔ นางสาวไอรวิณ ทำมีภักดิ์	ครู ระดับปฐมวัย	กรรมการ
๒.๕ นางสาววิไลลักษณ์ พลเยี่ยม	ครู ระดับปฐมวัย	กรรมการ
๒.๖ นางสาวปิยนา แดงสวัสดิ์	ครู ระดับปฐมวัย	กรรมการ/เลขานุการ

มีหน้าที่ ๑. กำหนดสัดส่วนสาระการเรียนรู้ และพัฒนาหลักสูตรปฐมวัย ตามแนวทางในหลักสูตร
ปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลาง

๒. ดำเนินการจัดทำแนวทางการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาประเมินผล
พัฒนาการ ให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน

๓. กำหนดแนวทางการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ เพื่อให้สภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นไป
ตามมาตรฐานที่กำหนด

๔. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช
๒๕๖๘) ให้เป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงขอให้คณะกรรมการ
ที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ให้เต็มความสามารถเพื่อประโยชน์ของทางราชการและส่วนรวม

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๓ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ลงชื่อ

(นายอานนท์ คงเกต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาแหลม

